

NN 49/2017, Pravilnik o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja

DRŽAVNA UPRAVA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

1131

Na temelju članka 49. stavka 2. Zakona o sustavu civilne zaštite («Narodne novine», br. 82/15), uz prethodno mišljenje Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva obrane, Ministarstva zaštite okoliša i energetike i Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja, ravnatelj Državne uprave za zaštitu i spašavanje donosi

PRAVILNIK O NOSITELJIMA, SADRŽAJU I POSTUPCIMA IZRADE PLANSKIH DOKUMENATA U CIVILNOJ ZAŠTITI TE NAČINU INFORMIRANJA JAVNOSTI U POSTUPKU NJIHOVOG DONOŠENJA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se nositelji, sadržaj i postupci u izradi sljedećih planskih dokumenata u području civilne zaštite te način informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja:

- Državnog plana djelovanja civilne zaštite
- planova djelovanja civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
- zajedničkog plana djelovanja civilne zaštite dvije ili više jedinica lokalne samouprave koje su zajednički organizirale obavljanje poslova civilne zaštite iz svoga samoupravnog djelokruga
- vanjskih planova zaštite i spašavanja jedinica područne (regionalne) samouprave u slučaju nesreća koje uključuju opasne tvari (u daljnjem tekstu: Vanjski plan)
- operativnih planova civilne zaštite pravnih osoba o načinu organiziranja provedbe mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite (pravne osobe u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske i pravne osobe koje su odlukom nadležnog središnjeg tijela državne uprave određene kao operativne snage sustava civilne zaštite od posebnog interesa na državnoj razini te pravne osobe koje su odlukama izvršnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave određene od interesa za sustav civilne zaštite)
- operativnih planova pravnih osoba koje obavljaju djelatnost korištenjem opasnih tvari (izuzev višeg razreda postrojenja definiranog Uredbom o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari (u daljnjem tekstu: Uredba)
- procjena rizika pravnih osoba koje obavljaju djelatnost korištenjem opasnih tvari (izuzev višeg razreda postrojenja definiranog Uredbom)

– smjernica za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

– godišnje analize stanja i godišnjeg plana razvoja sustava civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje.

Članak 2.

(1) Planski dokumenti u području civilne zaštite izrađuju se na temelju Procjene rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku i procjene rizika od velikih nesreća jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, na temelju propisa koje predlaže ili donosi Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost te na temelju odredbi ovog Pravilnika.

(2) Dijelovi Državnog plana mogu biti dio Plana provođenja utvrđenih obveza središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite u stanju neposredne ugroženosti neovisnosti, jedinstvenosti i opstojnosti Republike Hrvatske i ratnom stanju.

(3) Smjernice za izradu procjena iz stavka 1. ovog članka utvrđuju se posebnim provedbenim propisom koji donosi čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite.

(4) Planovi djelovanja sustava civilne zaštite izrađuju se isključivo za potrebe djelovanja kapaciteta sustava civilne zaštite za slučaj izvanrednih događaja/prijetnji iz kategorije neprihvatljivih rizika.

Članak 3.

(1) Ovim Pravilnikom definira se i postupak koje su obvezne provesti jedinice lokalne samouprave kako bi dokazale da njihovo područje nije izloženo visokim ili vrlo visokim rizicima te stoga nisu obvezne izraditi i donijeti procjenu rizika od velikih nesreća.

(2) Smjernicama za izradu procjena rizika koje za svoja područja donose jedinice područne (regionalne) samouprave utvrđuje se obvezni sadržaj procjena rizika na nižim razinama. Kriterije za izradu tih dokumenata propisuje središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite kako bi se takvim pristupom osigurala usporedivost rezultata dobivenih analiziranjem rizika za potrebe na nacionalnoj razini. Smjernicama se utvrđuje da se u procjenama rizika na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (JLP(R)S) obvezno moraju obrađivati visoki i vrlo visoki rizici koji se Procjenom rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku povezuju uz područje pojedine JLP(R)S te, pored navedenih, i rizici koji su za područje županije vrednovani kao vrlo visoki.

(3) Smjernicama iz stavka 2. ovog članka identificiraju se prijetnje i prikazuju u tablici kao registar rizika koji jedinicama lokalne samouprave služi za potrebe preliminarnog vrednovanja rizika za vlastito područje. Rezultati preliminarnog vrednovanja rizika, koji se provodi postupkom propisanim Smjernicama na načelu samoprocjene, isključivi su pokazatelj na temelju kojeg izvršno tijelo lokalne samouprave može donijeti akt kojim se utvrđuje da njihovo područje nije izloženo značajnijim rizicima.

(4) Jedinice lokalne samouprave u slučaju iz stavka 3. ovog članka aktom izvršnog tijela potvrđuju utvrđeno stanje te:

- utvrđuju da na temelju provedenog postupka nisu u obvezi izraditi procjenu rizika
- utvrđuju minimalan sadržaj plana djelovanja civilne zaštite (obvezno: osnovne karakteristike područja, način prijenesa informacija ranog uzbunjivanja i obavješćivanja stanovništva o mjerama i postupcima koje se preporučuju poduzeti u slučaju nesreće, mobilizacija operativnih snaga civilne zaštite za djelovanje u otklanjanju posljedica nesreća, djelovanje stožera i povjerenika civilne zaštite, obrazloženje).

(5) Obrazloženjem akta izvršnog tijela lokalne samouprave potvrđuje se da unatoč utvrđenom stanju rizika koji su tolerirane ili niske razine nije moguće isključiti mogućnost nastanka nesreća sa značajnijim posljedicama po zdravlje, živote i materijalna dobra stanovnika, iako se procjenjuje da je ona izuzetno niska, te se zbog toga provode određene aktivnosti koje uključuju pripravnost i djelovanje kapaciteta operativnih snaga sustava civilne zaštite.

(6) Na akt iz stavka 4. ovog članka prethodnu suglasnost daje nadležni područni ured središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite.

II. PLANOVI DJELOVANJA CIVILNE ZAŠTITE

1. Državni plan djelovanja civilne zaštite

Članak 4.

(1) Državni plan djelovanja civilne zaštite (dalje u tekstu: Državni plan) donosi se poradi provođenja preventivnih mjera i postupaka na temelju informacija iz sustava ranog upozoravanja, utvrđivanja organizacije aktiviranja i djelovanja sustava civilne zaštite, usklađivanja provođenja mjera i aktivnosti iz djelokruga sudionika sustava civilne zaštite te usklađivanja djelovanja operativnih snaga sustava civilne zaštite tijekom otklanjanja posljedica velikih nesreća i katastrofa, osobito u slučaju potresa, poplava i požara otvorenog prostora.

(2) Državnim planom razrađuje se složeni sustav djelovanja različitih operativnih snaga različitih razina jedinstvenog sustava civilne zaštite tako da predstavlja glavni operativni dokument kojeg u slučaju velike nesreće koristi Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske.

(3) Državni plan temelji se na implementaciji operativnih načela sustava civilne zaštite (supsidijarnost, solidarnost i kontinuitet djelovanja) i njime se razrađuje djelovanje u katastrofi koje će se razlikovati u odnosu na vrstu, veličinu, prirodu i pojedine faze izvanrednog događaja te se može nadopunjavati posebnim planovima, odnosno specifičnim planskim dokumentima kao što su: Državni plan obrane od poplava, Plan intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora, Plan intervencija kod velikih požara otvorenog prostora na teritoriju Republike Hrvatske, Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku i drugim dokumentima ovisno o stvarnim operativnim potrebama sustava civilne zaštite kada djeluje u katastrofi.

(4) Državni plan izrađuje središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite uz suradnju nadležnih središnjih tijela državne uprave i upućuje ga Vladi Republike Hrvatske.

Članak 5.

(1) Državni plan usvaja se radi:

- a) definiranja okvira za reagiranje u slučaju kada Vlada Republike Hrvatske proglasi stanje katastrofe,
- b) utvrđivanja rješenja kojima je u što kraćem vremenu moguće osigurati minimalne uvjete za normalno funkcioniranje zajednice i
- c) definiranja uvjeta za prekidanje stanja katastrofe.

(2) Procjena rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku je polazište za izradu Državnog plana.

(3) Sukladno provedenom vrednovanju rizika, uzimajući u obzir reprezentativne scenarije ugroza s najgorim mogućim posljedicama i najvjerojatnije neželjene jednostavne i složene ugroze, Procjenom rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku definiraju se: neprihvatljivi, tolerirani i prihvatljivi rizici.

(4) Sukladno rezultatima vrednovanja rizika iz stavka 3. ovog članka Državnim planom utvrđuju se tri kategorije spremnosti za reagiranje sustava civilne zaštite: a) crvena, b) žuta i c) zelena.

(5) Neprihvatljivi rizici odgovaraju crvenoj kategoriji, tolerirani rizici žutoj dok prihvatljivi rizici odgovaraju zelenoj kategoriji potrebne razine spremnosti za reagiranje sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama.

Članak 6.

(1) Razina spremnosti sustava civilne zaštite implicira obim, sastav i strukturu sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite koje se uključuju u provođenje mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite te način njihovog djelovanja, što se uređuje Državnim planom.

(2) Operativne snage sustava civilne zaštite za primjenu Državnog plana, u odnosu na razinu operativne spremnosti, dijele se u dvije grupe.

(3) Prvu grupu operativnih snaga čine sljedeći kapaciteti temeljnih operativnih snaga: Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske, koordinatori na lokaciji, operativne snage središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite (državne intervencijske postrojbe civilne zaštite, državne vatrogasne intervencijske postrojbe), operativne snage vatrogastva, operativne snage Hrvatskog Crvenog križa, operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja i operativni kapaciteti pravnih osoba koje su odlukom nadležnog središnjeg tijela državne uprave određene kao operativne snage sustava civilne zaštite od posebnog interesa na državnoj razini (posebno kapaciteti državnih javnih poduzeća, zdravstvenog sustava, transportni i građevinski kapaciteti, znanstveni, istraživački i laboratorijski kapaciteti, komunalni i drugi žurni servisi i sl).

(4) Drugu grupu operativnih snaga čine kapaciteti preostalih operativnih snaga sustava civilne zaštite koje nisu navedene u stavku 3. ovog članka: udruge građana, postrojbe i povjerenici civilne zaštite i pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite na nižim hijerarhijskim

razinama cjelovitog sustava civilne zaštite (jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave).

(5) Kapaciteti Oružanih snaga Republike Hrvatske i Policije ne razvrstavaju se po grupama operativnih snaga već se u provođenje mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama uključuju sukladno posebnim propisima na načine i pod uvjetima koji se razrađuju Državnim planom.

Članak 7.

(1) Katastrofe iz kategorije crvene kategorije spremnosti zahtijevaju angažiranje svih kapaciteta sustava civilne zaštite s razine jedne ili više jedinica područne (regionalne) samouprave te određenih ili svih kapaciteta iz prve grupe operativnih snaga s državne razine, a u odnosu na operativnu zahtjevnost mogu biti razlogom za traženje međunarodne humanitarne i operativne pomoći. Djelovanje kapaciteta sustava civilne zaštite u katastrofama iz crvene kategorije usklađuje Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske dok traženje međunarodne pomoći administrativno i operativno usklađuje središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite.

(2) Katastrofa iz žute kategorije spremnosti, koja se proglašuje zbog nesreće u području postrojenja koje je obveznik Uredbe s mogućim posljedicama za područje jedne ili više jedinica područne (regionalne) samouprave, može zahtijevati angažiranje svih kapaciteta sustava civilne zaštite pogođenih područja s područne razine te određenih – specifičnih kapaciteta iz prve grupe operativnih snaga s državne razine, a u odnosu na operativnu zahtjevnost i traženje međunarodne specijalističke (ekspertne) pomoći. Djelovanje kapaciteta sustava civilne zaštite u katastrofi izazvanoj industrijskom nesrećom i kada se proglašuje epidemija i pandemija usklađuje Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske.

(3) Posljedice ostalih ugroza iz žute kategorije spremnosti, osim iz stavka 2. ovog članka, za reagiranje sustava civilne zaštite samo u iznimnim slučajevima (izuzev epidemija i pandemija) mogu zahtijevati proglašavanje katastrofe, odnosno uključivanje više razina i više operativnih snaga sustava civilne zaštite iz prve grupe te stoga i koordiniranje provođenja mjera i aktivnosti sustava na otklanjanju posljedica od strane Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske, dok eventualno traženje međunarodne specijalističke pomoći usklađuje središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite.

(4) Sve ugroze iz zelene kategorije uglavnom se otklanjaju djelovanjem redovnih sektorskih operativnih snaga, kapaciteta iz druge grupe operativnih snaga nižih hijerarhijskih razina sustava civilne zaštite te u izuzetnim događajima određenih specijalističkih operativnih snaga sustava civilne zaštite iz prve grupe na način definiranim Državnim planom. U izvanrednim događajima koji zahtijevaju angažiranje operativnih snaga iz prve grupe odluku o njihovom djelovanju usklađuje Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske.

Članak 8.

(1) Državni plan sadrži:

1./ Uvod

2./ Upozorenja

3./ Pripravnost, mobilizacija i narastanj operativnih snaga

4./ Mjere civilne zaštite

5./ Način rada Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske kada usklađuje provođenje mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite

6./ Plan djelovanja državne intervencijske postrojbe civilne zaštite i državne vatrogasne intervencijske postrojbe

7./ Grafički dio

8./ Priloge.

(2) Državni plan je operativni dokument, prvenstveno namijenjen za potrebe djelovanja Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske u slučaju katastrofa te za potrebe izrade planskih dokumenata civilne zaštite koje su obvezne izraditi i usvojiti niže hijerarhijske razine jedinstvenog sustava civilne zaštite.

Članak 9.

U uvodnom dijelu Državnog plana navodi se pravna osnova, cilj donošenja, svrha i namjena, način usklađivanja/ažuriranja, uvjeti primjene, okvir i sadržaj sustava civilne zaštite, načela postupanja sustava civilne zaštite – sudionika, operativnih snaga i građana prije, tijekom i neposredno nakon katastrofa koje su prouzročile prijetnje iz Procjene rizika od katastrofa u Republici Hrvatskoj (osobito: potresa, poplava i požara na otvorenom prostoru).

Članak 10.

(1) U pravilu, kako bi se osiguralo pravovremeno raspolaganje informacijama od značaja za rano upozoravanje te kako bi se sustav civilne zaštite pravodobno pripremio za reagiranje, sve organizacije kao što su Državni hidrometeorološki zavod, Hrvatske vode, Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost, državne agencije, inspekcije, operateri područja postrojenja i infrastrukture s opasnim tvarima, središnje tijelo državne uprave nadležno za unutarnje poslove te druge organizacije kojima su prikupljanje i obrada informacije od značaja za civilnu zaštitu dio redovne djelatnosti kao i ostali sudionici sustava civilne zaštite, dužni su informacije o prijetnjama do kojih su došli iz vlastitih izvora ili putem međunarodnog sustava razmjene, a koje mogu izazvati veliku nesreću i katastrofu, odmah po saznanju dostaviti središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove civilne zaštite.

(2) Državnim planom utvrđuju se: svi sustavi ranog upozoravanja i pravne osobe koje njima raspolazu, izvori podataka (organizacije i sustavi kojima se informacije prikupljaju s osnovnim tehnološkim karakteristikama i ocjenom pouzdanosti i točnosti – vlastiti ili izvori iz kojih se prikupljaju kroz sustav međunarodne razmjene i dr.), obveze vlasnika i korisnika izvora informacija – svih sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite koje su u bilo kojem svojstvu u doticaju s podacima ranog upozoravanja u svezi raspolaganja s tim podacima, postupanje (obveze s vremenom u kojem su sve prikupljene informacije sa stručnim predikcijama nastanka (mjesto, vrijeme) i razvoja (trajanje i jačina) izvanrednih događaja). Pravne osobe koje raspolazu podacima od značaja za rano upozoravanje dužne su središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove civilne zaštite dostaviti i prijedloge

obveznih mjera i koraka koje su na temelju tih informacija dužni poduzeti sudionici sustava civilne zaštite. Središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite sve prikupljene informacije analizira i Stožeru civilne zaštite Republike Hrvatske predlaže donošenje odluka o načinu i vremenu provođenja postepenog uvođenja pripravnosti i podizanju razine spremnosti kapaciteta sustava civilne zaštite za reagiranje u velikim nesrećama i katastrofama i to u pravilu iz prve grupe operativnih snaga, komunikaciju s medijima i javnošću u svezi informacija ranog upozoravanja kao i predikcije mogućih scenarija razvoja događaja i postupaka koji se preporučuju poduzeti kako bi se umanjile posljedice neželjenog izvanrednog događaja po živote građana, imovinu i okoliš.

(3) Središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite informacije iz stavaka 1. i 2. ovog članka koristi za poduzimanje mjera iz vlastite nadležnosti ili za potrebe djelovanja Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske.

(4) Informacije iz stavka 1. ovog članka središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite dostavlja čelnicima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (JLP(R)S) na temelju kojih oni nalažu: pripravnost operativnih snaga sustava civilne zaštite, provođenje zaštitnih postupaka stanovnika na ugroženom području te pravodobno planiraju poduzimanje mjera i aktivnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite u izvanrednom događaju, velikoj nesreći i katastrofi na području nadležnosti.

Članak 11.

(1) Dijelom Državnog plana koji se odnosi na pripravnost, mobilizaciju i narastanje operativnih snaga razrađuju se postupci pripravnosti, mobilizacijske pripreme i mobilizacija operativnih snaga sustava civilne zaštite te njihovo plansko i sukcesivno uključivanje u aktivnosti sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama.

(2) Planiranje mobilizacije provodi se na temelju odredbi provedbenog propisa o mobilizaciji, uvjetima i načinu rada operativnih snaga sustava civilne zaštite i primjenom relevantnih odredbi drugih provedbenih propisa na području civilne zaštite te osobito sadrži:

– organizaciju popune operativnih snaga civilne zaštite

– organizaciju i provođenje mobilizacije operativnih snaga sustava civilne zaštite po prioritetima uključivanja u provođenje mjera i aktivnosti sustava u velikim nesrećama i katastrofama.

(3) Osim provođenja mobilizacije dijelom Državnog plana koji se odnosi na pripravnost, mobilizaciju i narastanje operativnih snaga utvrđuju se i zadaće i način koordinacije svih sudionika sustava civilne zaštite (zasebno Vlade Republike Hrvatske, središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite, središnjih tijela državne uprave i drugih državnih tijela, Oružanih snaga Republike Hrvatske i policije, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave) kao i operativnih snaga sustava civilne zaštite (zasebno stožera civilne zaštite, operativnih snaga vatrogastva, operativnih snaga Hrvatskog Crvenog križa, operativnih snaga Hrvatske gorske službe spašavanja, udruga, postrojbi i povjerenika civilne zaštite, koordinatora na lokaciji i pravnih osoba u sustavu civilne zaštite) te građana koji su se temeljem odredbi Zakona o sustavu civilne zaštite obvezni uključiti u provođenje mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama.

Članak 12.

(1) Mjere civilne zaštite u Državnom planu razrađuju se radi definiranja postupanja u provođenju aktivnosti spašavanja i otklanjanja posljedica u svim ugrozama koje su uzrokom velike nesreće i katastrofe po razinama spremnosti sustava civilne zaštite iz članka 5. ovog Pravilnika.

(2) Mjere civilne zaštite temeljno obuhvaćaju sve potrebne mjere i aktivnosti koje provode sudionici i operativne snage sustava civilne zaštite, a koje je potrebno poduzeti radi spašavanja ljudi, materijalnih dobara i okoliša u poplavama, u slučaju potresa, požara na otvorenom, ekstremnih temperatura, epidemija i pandemija, snijega i leda, industrijskih, nuklearnih i radioloških nesreća i suša, odnosno u svim izvanrednim događajima kada operativne snage iz prve grupe sudjeluju u otklanjanju njihovih posljedica.

(3) U Državnom planu utvrđuju se konkretne planske operativne mjere za nediskriminatorno postupanje sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite prema osobama s invaliditetom s ciljem njihove zaštite i sigurnosti u slučaju katastrofe (prirodne ili tehničko – tehnološke) kao i u slučajevima oružanih sukoba i humanitarnih kriza. Planom se razrađuje i način provođenja tih obveza te potrebne snage i mjere koje se detaljnije razrađuju u planovima djelovanja civilne zaštite JLP(R)S.

(4) U Državnom planu utvrđuje se metodološki okvir za sektorsku procjenu posljedica katastrofe (sektori: spašavanje, zbrinjavanje, zdravstvo, opskrba vodom i hranom, sigurnost, okoliš, energetika, telekomunikacije, promet, obrazovanje, poljoprivreda, kulturna baština, i dr.).

(5) Mjere civilne zaštite obvezno se razrađuju i planovima djelovanja civilne zaštite općina, gradova, Grada Zagreba i županija i to:

- u slučaju kada su te prijetnje u Procjeni rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku za njihova područja utvrđene rizikom neprihvatljive razine
- u slučajevima kada se radi o rizicima neprihvatljive razine utvrđenih njihovim procjenama rizika od velikih nesreća
- za potrebe operativne primjene Vanjskih planova koje su u obvezi izraditi na temelju odluke člcnika središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite
- kada se u njihovim planovima razrađuje provođenje mjera civilne zaštite iz Državnog plana.

Članak 13.

Mjere i aktivnosti sustava civilne zaštite u spašavanju od poplava sadrže:

1. organizaciju provođenja obveza iz Državnog plana obrane od poplava (način suradnje s kapacitetima Hrvatskih voda)
2. organizaciju pružanja pomoći ugroženim JLP(R)S

3. organizaciju i pregled obveza sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite (onih izvan planova Hrvatskih voda) koje se trebaju uključiti u obranu od poplava
4. uporabu i zadaće državnih intervencijskih postrojbi središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite
5. uporabu roba i sredstava iz Bilance strateških robnih zaliha za zaštitu od poplava
6. načela za zaštitu ugroženih objekata kritične infrastrukture i obveze vlasnika kritične infrastrukture
7. organizaciju pružanja drugih mjera civilne zaštite tijekom reagiranja sustava civilne zaštite u poplavama (uključujući evakuaciju i zbrinjavanje)
8. reguliranje prometa i osiguranja za vrijeme intervencija operativnih snaga sustava civilne zaštite s državne razine
9. podmirivanje troškova angažiranih operativnih snaga sustava civilne zaštite s državne razine
10. zadaće Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske kada usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite u poplavama
11. priloge, osobito ostvarivanje veza između nositelja s adresama i kontaktima, razne odgovornosti, pregled izvanrednih događaja stratejskog značaja (prema intenzitetu, zahvaćenom području, posljedicama i dr.), usklađivanje mjera upozoravanja i uvođenja pripravnosti na stratejskoj razini, usklađivanje postupaka aktiviranja i mobilizacije operativnih snaga, usklađivanje uporabe operativnih snaga, odgovornost za zapovijedanje, koordinaciju i nadzor njihovog djelovanja, podatke o drugim sudionicima u sustavu civilne zaštite s obvezama u provođenju ove mjere.

Članak 14.

Mjere i aktivnosti sustava civilne zaštite u spašavanju od potresa sadrže:

1. organizaciju spašavanja i raščišćavanja, zadaće sudionika i operativnih snaga civilne zaštite koje raspoložu kapacitetima za spašavanje iz ruševina na svim razinama sustava i druge podatke bitne za operativno djelovanje stožera civilne zaštite Republike Hrvatske
2. organizaciju zaštite objekata kritične infrastrukture i suradnju s pravnim osobama s ciljem osiguravanja kontinuiteta njihovog djelovanja
3. organizaciju gašenja požara (nositelji, zadaće, nadležnosti i usklađivanje)
4. organizaciju reguliranja prometa i osiguranja tijekom intervencija (pregled prioriternih korisnika – u suradnji s policijom)
5. organizaciju pružanja medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja (pregled pravnih osoba i redovnih službi, bolničkih, polikliničkih i ambulantnih kapaciteta, pregled ostalih kapaciteta – opreme, ljekarni i dr. te utvrđivanje zadaća)

6. organizaciju pružanja veterinarske pomoći (pregled pravnih osoba i redovnih službi, vet. ambulantnih kapaciteta, pregled ostalih kapaciteta i snaga te utvrđivanje zadaća)
7. organizaciju provođenja evakuacije (pregled pravaca za evakuaciju građana i kretanje prioritetnih službi spašavanja kao i površina za prihvata stanovništva i postavljanje šatorskih naselja)
8. organizaciju spašavanja i evakuacije ranjivih skupina stanovništva – djece, osoba s invaliditetom, bolesnih, starih i nemoćnih (navođenje načela postupanja, pregled dječjih vrtića, škola, domova za starije i nemoćne)
9. organizaciju provođenja zbrinjavanja (utvrđivanje zadaća ustanovama i organizacijama, utvrđivanje potrebnih kapaciteta objekata za zbrinjavanje)
10. organizaciju humane asanacije i identifikacije poginulih (kapaciteti i mjesta za čuvanje leševa, gotove i pričuvne snage za sahranjivanje, lokacije stalnih ili privremenih ukapališta (groblja) i dr. te utvrđivanje zadaća nositeljima)
11. organizaciju higijensko-epidemiološke zaštite
12. organizaciju osiguravanja hrane i vode za piće (utvrđivanje zadaća nositeljima)
13. organizaciju središta za informiranja stanovništva (utvrđivanje zadaća nositeljima)
14. organizaciju prihvata pomoći (u ljudstvu i materijalnim sredstvima)
15. organizaciju pružanja psihološke pomoći (utvrđivanje zadaća nositeljima)
16. zadaće Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske kada usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite u potresu
17. priloge – uvod, pretpostavke, sustav pripravnosti, sudionike i operativne snage sustava civilne zaštite u slučaju potresa s katastrofalnim posljedicama, postupak, mjere civilne zaštite i druge zaštitne mjere, kontakte – ostvarivanje veza između nositelja s adresama i kontaktima i dr.

Članak 15.

Mjere i aktivnosti sustava civilne zaštite u gašenju požara otvorenog prostora operativno se provode na način kako je utvrđeno u Planu intervencija kod velikih požara otvorenog prostora na teritoriju Republike Hrvatske, Državnom planu angažiranja vatrogasnih snaga i snaga koje sudjeluju u gašenju požara, Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku koji se donosi za svaku godinu i u drugim protokolima kojima se utvrđuje operativno uključivanje i suradnja između svih kapaciteta izvan sustava vatrogastva s temeljnim nositeljima u njihovom provođenju, odnosno ova mjera se provodi na način da se Državni plan nadopunjuje planskim rješenjima iz drugih relevantnih sektorskih planskih dokumenata.

Članak 16.

(1) Mjere i aktivnosti sustava civilne zaštite u spašavanju od ekstremnih temperatura, epidemija i pandemija, snijega i leda i suša sadrže:

1. organizaciju obavještanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji sa komunikacijskim centrom 112)
2. organizaciju provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica izvanrednih događaja iz ove kategorije ugroza
3. pregled raspoloživih operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od svih vrsta ugroza unutar ove mjere civilne zaštite, s utvrđenim zadaćama
4. poveznice s relevantnim dokumentima i procedurama kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja (dogovor s nositeljima zadaća unutar sustava zdravstva) te organizaciju djelovanja drugih nositelja reagiranja.

(2) Izvanredni događaji iz stavka 1. ovog članka kategorizirani su u žutu kategoriju spremnosti i samo će u iznimno rijetkim slučajevima (izuzev epidemija i pandemija) zahtijevati proglašavanje velike nesreće i katastrofe što će implicirati korištenje operativnih snaga sustava civilne zaštite iz prve grupe. Na veliku većinu ovih događaja će se djelovati preventivno kako bi se posljedice otklonile ili umanjile te kada nastanu otklanjati će se u najvećoj mjeri kapacitetima redovnih operativnih snaga sustava civilne zaštite kroz njihovu redovnu djelatnost (sustav zdravstva, mreža za navodnjavanje, vodoprivreda i aktivnosti vlasnika poljoprivrednih površina kada se radi o sušama, komunalni kapaciteti za snijeg i led te uporabom drugih raspoloživih kapaciteta koji se svojim resursima mogu uključiti u reagiranje).

Članak 17.

Dio Državnog plana kojim se uređuje postupanje u slučaju industrijske nesreće s opasnim tvarima u područjima postrojenja operatera koji su obveznici Uredbe i u prometu, sadrži:

1. pregled operatera područja postrojenja i rizika iz izvješća o sigurnosti i unutarnjih planova operatera za svako područje postrojenja u Republici Hrvatskoj
2. identifikaciju lokalnih resursa za reagiranje na važeće vanjske planove te način uključivanja operativnih kapaciteta iz prve grupe operativnih snaga
3. utvrđivanje načelnog sastava ekspertnih timova za pripremu aktualnih stručnih prosudbi i razvoja mogućih posljedica izvanrednog događaja te predlaganje poduzimanja mjera civilne zaštite
4. pregled obveza operatera u čijem području postrojenja je došlo do nesreće
5. pregled redovnih službi, operativnih snaga i drugih potrebnih kapaciteta za provođenje mjera i aktivnosti civilne zaštite s posebno utvrđenim zadaćama za svaku od operativnih snaga (gašenje požara, reguliranje prometa i osiguranja za vrijeme intervencija, pregled raspoloživih sredstava i mogućih lokacija za dekontaminaciju stanovništva, životinja i materijalnih dobara, organizaciju i mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći,

organizaciju veterinarske pomoći i animalne asanacije, pravne i fizičke osobe koje obavljaju komunalne djelatnosti, specijalizirane jedinice ovlaštenih pravnih i fizičkih osoba, organizacija sklanjanja, evakuacije i zbrinjavanja ugroženog stanovništva)

6. pregled prometnica po kojima je dozvoljen prijevoz opasnih tvari

7. popis morskih luka i luka na unutarnjim vodama u kojima se obavlja ukrcaj/iskrcaj opasnih tvari

8. organizaciju spašavanja materijalnih dobara i sastavnica okoliša (pravne osobe, redovne službe i djelatnosti, obveze drugih operativnih snaga civilne zaštite kao i provođenje mjera osobne i uzajamne zaštite)

9. ustrojavanje operativnog dežurstva, prijema i prijenosa informacija, pozivanja osoba, obavješćivanja i uzbunjivanja za potrebe provođenja ovog dijela Državnog plana

10. upoznavanje stanovništva sa žurnim mjerama i drugim postupcima u slučaju nesreće

11. informiranje javnosti o nesreći i poduzetim mjerama.

Članak 18.

(1) Državnim planom utvrđuju se nositelji, mjere i postupci u slučaju velike nesreće i katastrofe s opasnim tvarima takvih razmjera koji će tijekom provođenja aktivnosti operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite na saniranju nastalih posljedica zahtijevati koordiniranje Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske.

(2) Ravnatelj središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite, uz potporu Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske, postupat će po odredbama Državnog plana, u pravilu, kada izvanredni događaj zahvati područje dviju ili više županija i/ili prijete mogućim prekograničnim učincima.

(3) U provođenju aktivnosti iz stavka 2. ovog članka, ravnatelju središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite potporu će pružati župani i stožeri civilne zaštite posljedicama nesreće zahvaćenih županija na način da će provoditi mjere utvrđene Vanjskim planovima.

Članak 19.

(1) Mjere civilne zaštite u Državnom planu u slučaju nuklearnih i radioloških nesreća izrađuju se na temelju Uputa Međunarodne agencije za atomsku energiju (International Atomic Energy Agency, dalje u tekstu: IAEA, iz 2003. godine, EPREV izvješća iz 2012. koje preporuča da se izradi »Državni plan pripravnosti i odziva na radiološko – nuklearne izvanredne događaje ili da se proširi Državni plan i IRRS izvješća misije iz 2015. godine) o strukturi i sadržaju spremnosti nacionalnog plana za provođenje hitnih mjera za slučaj nuklearne ili radiološke nesreće u svezi primjene odredbi iz članka 2. stavka 1. ovog Pravilnika, tako da sadrže:

1. Uvod

– svrha/cilj ovog dijela Plana

– tijela koja sudjeluju u njegovom provođenju (treba uključivati sve nacionalne organizacije i nevladine organizacije koje su značajan kapacitet za žurni odgovor u slučaju nuklearnih i radioloških nesreća te mora obuhvatiti one koje su odgovorne za odgovor na konvencionalne nesreće te nesreće izazvane terorizmom i kriminalnim aktivnostima)

– područje primjene mjera

– pravni temelj (nacionalni zakoni i provedbeni propisi kojima se propisuje odgovornost za planiranje, predlaganje i donošenje odluka o postupcima za odgovor u slučaju nuklearnih i radioloških nesreća u slučaju konvencionalnih nesreća te nesreća izazvanih terorizmom i kriminalnim aktivnostima)

– povezani/srodni planovi i dokumenti (kratak opis kako se plan odnosi prema drugim relevantnim planovima koji se mogu koristiti istovremeno u određenim slučajevima, uključujući i one za odgovor konvencionalne nesreće te nesreće izazvane terorizmom i kriminalnim aktivnostima).

2. Polazišta za planiranje

– vrste opasnosti (kratak opis prijetnje – to bi trebao biti sažetak rezultata iz procjene ugroženosti/rizika)

– pojmovi (standardne definicije pojmova koje treba koristiti dosljedno i u drugim planovima i procedurama kako bi osigurala potrebna razina razumijevanja i olakšala koordinacija svih nositelja provođenja mjera i aktivnosti u reagiranju na nuklearnu i radiološku nesreću)

– uloge i odgovornosti u reagiranju (uloge lokalnih i nacionalnih kapaciteta za odgovor na posljedice nesreće)

– organizacija odgovora (organigram nacionalne organizacije odgovora na nuklearnu i radiološku nesreću s kratkim opisom odgovornosti svake organizacije/nositelja)

– komuniciranje između nositelja tijekom reagiranja (opis komunikacijskog sustava koji će se koristiti u žurnim slučajevima)

– logistika/obveze resursa (mehanizmi za pružanje logističke potpore za nabavu roba i usluga koji su izuzetak ili se ne primjenjuje Zakon o javnoj nabavi; resursi državnih tijela i drugih organizacija koje će ispunjavati svoje obveze u skladu s planom kako bi se pomoć mogla pružiti lokalnim samoupravama ili drugim zemljama; uvjeti pod kojima će se osigurati potrebna sredstva)

– koncept vođenja reagiranja (kratak opis idealnih odgovora na različite vrste nuklearnih i radioloških nesreća).

3. Proces odgovora na nuklearnu i radiološku nesreću

– obavijest, aktivacija i zahtjev za pomoć (dogovori o postupku obavješćivanja o nesreći, aktivaciju i implementaciju nacionalnih kapaciteta za odgovor; aranžmani za primanje i ovjeravanje potvrda o nesreći; način na koji jedinice lokalne samouprave mogu zatražiti pomoć s nacionalne razine sustava civilne zaštite)

- način upravljanja u slučaju nesreće (sustav zapovijedanja koordiniranja i nadzora koji se koriste za upravljanje odgovorom/reagiranjem, uključujući odgovor koji zahtijeva postupanje po nekoliko različitih nacionalnih i lokalnih planova)
- način ublažavanja posljedica (utvrđivanje načina za pružanje žurne ekspertne pomoći/savjeta relevantnih pojedinaca i tijela lokalnim stožerima civilne zaštite i kapacitetima za žurni odgovor u cilju provođenja mjera na ublažavanju nastalih posljedica ionizirajućeg zračenja)
- poduzimanje žurnih zaštitnih mjera (mehanizmi pružanja podrške lokalnim razinama za potrebe poduzimanja žurnih zaštitnih mjera)
- uzbunjivanje, objava upozorenja i uputa za javnost (uloga organizacija s nacionalne razine u pružanju uzbunjivanja, objavi informacija, upozorenja ili uputa za javnost u žurnim slučajevima od područnog (regionalnog) ili nacionalnog značaja, npr. u slučaju velikog oslobađanja zračenja ili gubitka opasnih izvora)
- provođenje zaštite djelatnika i pripadnika žurnih službi (mehanizmi za zaštitu djelatnika u slučaju nužde, uključujući one bez stručnosti za potrebe postupanja u takvim uvjetima kao i pripadnika žurnih službi tijekom odgovora), te za potporu lokalnih vlasti u zaštiti pripadnika njihovih operativnih snaga; postupke za osiguravanje pravne zaštite (npr. zaštitu od osobne odgovornosti za radnje poduzete tijekom reagiranja); postupke za osiguranje zdravstvene i socijalne skrbi (npr. od ozljeda) koje su nastale tijekom odgovora (reagiranja)
- pružanje medicinske pomoći i ublažavanje ne-radioloških posljedica (način provođenja/postupanja žurnih aktivnosti od strane medicinskog osoblja svjesnog zdravstvenih simptoma zračenja; organizacija liječenja ljudi od teških determinističkih zdravstvenih učinaka kao posljedica izlaganja zračenju ili kontaminaciji; procjenjivanje izloženosti građana, djelatnika i pripadnika žurnih službi te dostupnost podataka javnosti; postupci za identifikaciju, praćenje, dugoročno medicinsko praćenje i liječenje onih skupina koji mogu oboljeti od raka kao posljedice izloženosti zračenju; ublažavanje zabrinutosti, tjeskobe, određenih nevolja i neprimjerenih postupaka za dio djelatnika i javnosti; način traženja međunarodne pomoći u liječenju izloženih/kontaminiranih osoba velikim dozama zračenja)
- procjena početne faze (nužne mjere s nacionalne razine u pružanje potpore lokalnim razinama prilikom procjenjivanja radiološkog stanja u početnoj fazi nesreće)
- informiranje građana (odnosi s medijima) – (koordinacija informacija s nacionalne razine s informacijama iz lokalne razine, informacija koje dostavlja operater, Europska komisija (dalje u tekstu: EK) i IAEA kako bi se osiguralo pravovremeno, dosljedno i korisno informiranje javnosti putem medija)
- poduzimanje dugoročnih mjera u sektorima poljoprivrede i kontrole/uporabe prehrambenih proizvoda (nacionalni aranžmani za poduzimanje protumjera u poljoprivredi i ograničenjima u uporabi hrane, provedbi privremenog preseljenja i upravljanje zbrinjavanjem radiološkog otpada)
- mjere oporavka (način prelaska iz faze žurnih operacija u rutinsku fazu provođenja dugoročnih operacija oporavka i ukidanja ograničenja i drugih mjera iz faze žurnog odgovora)

– financiranje operacija odgovora (izvori financiranja operativnih troškova poslovanja i za naknadu organizacijama koje su uključene u odgovor/reagiranje)

– vođenje evidencija i upravljanje podacima (načini osiguravanja da se relevantne informacije snime za potrebe analiziranja postupanja i provođenja žurnih mjera kao i za potrebe dugoročnog praćenja zdravstvenog stanja osoba izloženim utjecajima zračenja).

4. Jačanje spremnosti za djelovanje u izvanrednom događaju

– ovlasti i odgovornosti (mehanizmi za razvoj i održavanje ovog dijela Plana i prateće infrastrukture)

– organizacija (mehanizmi za odabir i angažiranje adekvatnih kadrova koji će sudjelovati u odgovoru/reagiranju)

– mjere i postupci (mehanizmi za izradu, »distribuciju« i održavanje ovog dijela Plana i popratni postupci i dokumenti)

– logistička podrška i sadržaji (mehanizmi za osiguravanje raspoloživosti logističke podrške i sadržaja/kapaciteta potrebnih za izvršenje ovog dijela Plana)

– osposobljavanje (mehanizmi za osiguravanje adekvatne obuke i treninga za osoblje koje je u obvezi reagirati prema ovom dijelu Plana)

– vježbe (mehanizmi za pripremu i provođenje vježbi pripravnosti svih sudionika mjera u kontekstu žurnog odgovora/reagiranja)

– osiguranje kvalitete i održavanje programa (na postupke kojima se osigurava visok stupanj dostupnosti i pouzdanosti osoblja, osposobljavanja, sredstava i opreme, komunikacijskih sustava i uređaja potrebnih za obavljanje djelatnosti navedenih u ovom dijelu Plana; aranžmani za održavanje, pregled i ažuriranje ovog dijela Plana, postupci i druge mjere za uključivanje naučenih lekcija iz istraživanja i prakse (kao odgovor na hitne slučajeve) i vježbi i drugih oblika provjere za žurno postupanje).

5. Izvore (reference)

6. Lista korištenih skraćenica

7. Pregled s popisom adresa organizacija na koje je ovaj dio Plana dostavljen (distribucijska lista)

8. Dodatke

– ovlasti, odgovornosti i sposobnosti nacionalnih agencija, ministarstava i organizacija (popis svih ministarstava i agencija koje imaju ulogu u razvoju, održavanju ili provedbi ovog dijela Plana, zajedno s njihovim ovlastima i odgovornostima, glavne sposobnosti velikih resursa/kapaciteta)

– pregled međunarodnih tijela i sporazuma (nadležne međunarodne agencije i organizacije, konvencije, ugovori (bilateralni, multilateralni) i standardi važni za odgovor/reagiranje)

- nacionalne smjernice (informacije za hitne slučajeve, za liječnike, hitni klasifikacijski sustav događaja, operativnih razina intervencija, doze s ograničenjima izlaganje zračenju)
- detaljne nacionalne smjernice ili pozivanje na dokumente kojima se utvrđuju informacije potrebne i drugim planerima u cilju razvoja kompatibilnih planova i postupaka, uključujući:
- informacije za osoblje koje će prvo reagirati u slučaju nesreće i medicinsko osoblje
- nacionalni sustav klasifikacije izvanrednih događaja s pregledom načina odgovora za svaki razred iz sustava
- nacionalne razine intervencija i operativne razine intervencija za provođenja žurnih mjera i aktivnosti
- nacionalne smjernice za zaštitu osoblja operativne razine intervencija
- nacionalne razine intervencije i operativne razine intervencija (protumjera) u sektoru poljoprivrede
- nacionalne razine intervencije i operativne razine intervencija (protumjere) za ograničenja u korištenju hrane i vode
- nacionalne razine intervencije i operativne razine intervencija za preseljenje (evakuaciju) stanovništva
- karte (mape) od značaja za implementaciju ovog dijela Plana (lokacije važnih sadržaja i infrastrukture, granice uređenja zona, ...) – karte na kojima se prikazuju lokacije kategorije ugroze I, II, III i IV, a koje se odnosi na nuklearne objekte u susjednim državama, granica zone pripravnosti: PAZ, UPZ, EPD i ICPD, druga područja od interesa za postupanje i lokacije kapaciteta žurnih službi
- posebni radiološki resursi i sadržaji (popis velikih/značajnih objekata i lokacija radioloških resursa od značaja za provedbu ovog dijela Plana koji se potreban lokalnim vlastima i drugim organizacijama odgovornim za pružanje potpore lokalnim razinama u provedbi ovog dijela Plana)
- koordinacija specifičnih događaja (opis načina na koje će se koordinirati reakcija na »radiološki« događaj u objektima III. kategorije ugroze za:
 - 1. i 2. kategorije opasnih izvora ionizirajućeg zračenja – koordinacija reagiranja između lokalnih vlasti i operativnih snaga na mjestu izvanrednog događaja
 - terorističke i kriminalne prijetnje i akti – koordinacija između nacionalno i lokalno nadležnih tijela
 - prirodna katastrofa/izvanredni događaj – koordinacija snaga za odgovor u slučaju poplave, požara na otvorenom i potresa
- prateća dokumentacija/planovi (popis prateće dokumentacije/posebnih planova od značaja za provedbu ovog dijela Plana)

– pojmovi povezani s pripravnosću i reagiranjem (rječnik pojmova koje treba u planovima na svim razinama, koji se donose za utvrđivanje postupaka odgovora, koristiti istoiznačno i dosljedno kako bi se učinkovito integrirale sve mjere i aktivnosti žurnog odgovora u izvanrednim nuklearnim i radiološkim događajima).

(2) Ovim dijelom Državnog plana implementira se i Procjena ugroženosti Republike Hrvatske od ugroza kategorije I. i II. (DZRNS, srpanj 2016.) i Odluka o određivanju područja/zona primjene hitnih mjera zaštite i spašavanja te perimetara ugroženosti (DZRNS, srpanj 2016).

Članak 20.

(1) Dijelom Državnog plana kojim se planira postupanje Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske u velikim nesrećama i katastrofama razrađuje se način rada tijekom upravljanja provođenjem mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite:

a/ kada se proglasi stanje katastrofe na području Republike Hrvatske

b/ kada na načelu solidarnosti usklađuje pružanje pomoći jedinici područnesamouprave pogođene velikom nesrećom

c/ na organizaciji prihvaćanja i distribucije međunarodne pomoći.

(2) Postupanje iz stavka 1. ovog članka usklađuje se s Poslovníkom o radu Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske.

Članak 21.

(1) Plan djelovanja državnih intervencijskih postrojbi (civilne zaštite i vatrogasnih) dio je Državnog plana.

(2) Plan iz stavka 1. ovog članka sadrži:

1. specijalnosti, zapovjedanje, osposobljavanje, uvježbavanje, opremanje, mobilizaciju i djelovanje

2. vrijeme operativne gotovosti dijelova postrojbi i postrojbi u cijelosti

3. suradnju s drugim operativnim snagama sustava civilne zaštite

4. djelovanje u velikim nesrećama i katastrofama u Republici Hrvatskoj

5. djelovanje izvan granica Republike Hrvatske

6. mobilnost i veze

7. osiguravanje materijalnih potreba tijekom uporabe

8. pomoćne dokumente, mape, informatičke programe i sl.

(3) Plan iz stavka 1. ovog članka izrađuje središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite.

Članak 22.

(1) Planom iz članka 21. ovog Pravilnika definiraju se i korištenje zaštitne opreme kao i način postupanja u situacijama koje zahtijevaju posebne, detaljne procjene (npr. prije ulaska u kontaminiran prostor ili statički nestabilnu građevinu).

(2) Način i okolnosti za uvođenje mogućih izuzeća i prilagođavanja vremena angažiranja (radnog vremena) u odnosu na odredbe radnog zakonodavstva, uvođenja posebnih dužina smjena, načinu rotacija osoblja i poduzimanju mjera za očuvanje zdravlja osoblja, osobnu sigurnost i učinkovitost.

(3) Posebni uvjeti iz stavka 2. ovog članka uključuju mjere kao što su npr.:

- svekoliku skrb o osoblju na mjestu djelovanja, posebno osiguravanje uvjeta za utopljavanje i prevenciju dehidracije
- pripremu i dostavu hrane na mjesto događaja
- uvjete za provođenje mjera osobne higijene
- osiguravanje prve medicinske pomoći i drugih zdravstvenih potreba
- sredstva za komuniciranje s obiteljima
- prikladno informiranje o situaciji i što se očekuje od njihovog djelovanja
- informiranje o tome što ih očekuje na mjestu događaja, odnosno u koje neugodne i stresne zadatke će biti uključeni
- potporu stručnog osoblja za rasprave o iskustvima tijekom i nakon angažiranja
- osiguranje pristupa informacijama ili izvorima za pomoć ili potporu
- informacije o tome što »normalna« reakcija u stresnoj situaciji stvarno sadržava
- dnevne i završne analize.

(4) Način provođenja skrbi o vlastitom osoblju mora se temeljiti na načelu samodostatnosti pa je stoga ona odgovornost svake od uključenih operativnih snaga sustava civilne zaštite u otklanjanju posljedica velike nesreće i katastrofe, ali izuzetno lokalne zajednice mogu osigurati zajedničke kapacitete za sve operativne snage koje se angažiraju na mjestu događaja (npr. spavaonice, kuhinje, sanitarne čvorove itd.).

Članak 23.

Grafički dio Državnog plana izrađuje se u geografsko informacijskom sustavu (dalje u tekstu: GIS), na digitaliziranim kartama i podlogama s korisničkim podacima o prostornim

sadržajima te se ujedno mogu koristiti za izradu potrebnih analiza, simulacija i procjena za potrebe koordiniranja djelovanja operativnih snaga sustava civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi.

Članak 24.

Prilozima Državnog plana uređuje se:

1. provođenje aktivnosti u situacijama kada je Republika Hrvatska primateljica žurne međunarodne pomoći
2. provođenje aktivnosti u situacijama kada je Republika Hrvatska davateljica žurne međunarodne pomoći
3. uvjeti i način angažiranja Oružanih snaga Republike Hrvatske te područja njihove uporabe u sustavu civilne zaštite
4. zadaće policije u sustavu civilne zaštite
5. rješavanje potreba žrtava
6. krizno komuniciranje u velikim nesrećama i katastrofama
7. plan veza.

Članak 25.

(1) Prilogom kojim se definira način provođenja aktivnosti u situacijama kada je Republika Hrvatska primateljica međunarodne pomoći propisuje se način traženja pomoći (od organizacija – NATO, Europske unije (dalje u tekstu: EU) i Organizacije ujedinjenih naroda (dalje u tekstu: OUN) ili pojedinih država na temelju bilateralnih sporazuma o suradnji u slučaju katastrofa), postupak prihvaćanja ponuđene pomoći, formiranje i obveze tima za potporu, ulazne točke, uspostava prihvatno-dolaznog centra, ulaz/izlaz međunarodnih postrojbi i materijalne pomoći na teritorij Republike Hrvatske, obveze nadležnih tijela države uprave i javnih (državnih) poduzeća, način komunikacije i koordinacije, način provođenja svih aktivnosti potpore iz područja obveza Republike Hrvatske kao države domaćina i drugih bitnih aktivnosti na način koji predstavlja međunarodne standarde u tom području.

(2) Prilogom kojim se definira način provođenja aktivnosti u situacijama kada je Republika Hrvatska davateljica žurne međunarodne pomoći propisuje se način pružanja pomoći državama koje su pogođenim katastrofom – tražiteljica pomoći, komunikacija s nadležnim tijelima tražiteljica sukladno odredbama bilateralnih sporazuma o suradnji u slučaju katastrofa, s tijelima organizacija – NATO, EU, OUN koje koordiniraju pružanje međunarodne humanitarne pomoći, način donošenja odluke o slanju ponude o pomoći koju Republika Hrvatska nudi, koordinacija sa svim nadležnim tijelima i nositeljima unutar države, kao i sve druge aktivnosti od značaja za slanje žurne međunarodne pomoći na način koji predstavlja međunarodne standarde u tom području.

Članak 26.

(1) Oružane snage Republike Hrvatske zbog ustroja i strukture, uspostavljene organizacije, vještina, opreme i osposobljenog osoblja mogu biti od izuzetne koristi sustavu civilne zaštite u katastrofama.

(2) Oružane snage nemaju status operativne snage sustava civilne zaštite te djelovanje u velikim nesrećama i katastrofama operativno usklađuje sa središnjim tijelom državne uprave nadležnom za poslove civilne zaštite i Stožerom civilne zaštite Republike Hrvatske.

(3) Oružane snage Republike Hrvatske mogu se koristiti kao pomoć sustavu civilne zaštite u slučaju velikih nesreća i katastrofa tako da odluku o njihovom korištenju u slučaju katastrofa donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra obrane, a u slučaju velikih nesreća ministar obrane na zahtjev čelnika središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite.

(4) Oružane snage Republike Hrvatske u slučaju primjene odredbi stavka 3. ovog članka svoje djelovanje koordiniraju s planovima, pravilima i procedurama koje utvrđuje središnje tijelo državne uprave nadležno za civilnu zaštitu na način da se njihovo angažiranje i djelovanje usklađuje s Ministarstvom obrane.

Članak 27.

(1) Rješavanje potreba žrtava oblik je pružanja pomoći koji obuhvaća osiguravanje adekvatne skrbi za sve koji su na bilo koji način žrtve velike nesreće i katastrofe, pojedince i zajednice. Ključne skupine u kategoriji žrtava izvanrednog događaja mogu se kategorizirati kao:

- ozlijeđeni
- neozlijeđeni i preživjeli bez ozbiljnih ozljeda
- obitelji i prijatelji
- specifične skupine kao što su djeca, starije osobe i druge ranjive skupine
- pripadnici operativnih snaga sustava civilne zaštite.

(2) Pomoć žrtvama pružaju kapaciteti sustava civilne zaštite i ona obuhvaća:

- sklanjanje, evakuaciju i zbrinjavanje i druge žurne mjere
- informacije o događaju i mjerama civilne zaštite
- psihološku pomoć
- savjete o načinu traženja daljnje pomoći i potpore
- sredstva komuniciranja za potrebe kontaktiranja između članova obitelji, prijatelja i zajednica.

(3) Ovim prilogom definiraju se sve nositelji i sudionici pružanja pomoći u okviru stvarno utvrđenih potreba (od sveukupnih lokalnih resursa pa do kapaciteta zdravstva, Policije,

socijalne skrbi, komercijalne potpore u prijevozu, trgovini, komunalnim potrebama, dragovoljcima – udrugama građana i nevladinim organizacijama te diplomatskog osoblja za strane državljane) kao i dinamika pružanja pojedinih vrsta pomoći.

(4) Prilogom se uređuje način osiguravanja skrbi i tretmana ozlijeđenih – smještaj ozlijeđenih (u koje objekte ili privremena skloništa u blizini mjesta događaja u kojima ih medicinsko i paramedicinsko osoblje stabilizira i provodi trijažu prije transporta u bolničke ustanove), obveze koordinatora medicinskih resursa na mjestu događaja (npr. utemeljivanje komunikacija za potrebe zdravstvenog osoblja na mjestu događaja, prijevoz medicinskih timova, određivanje medicinskog zapovjednika na mjestu događaja, bolnice za prihvrat ozlijeđenih, prijevoz žrtava do udaljenih specijalističkih bolnica uključujući i helikopterski, potrebna sredstva i opremu za djelovanje medicinskih timova na mjestu događaja), način osiguravanja trenutnih potreba preživjelih bez ozbiljnih fizičkih ozljeda ili s manjim ozljedama, ali koji također mogu biti traumatizirani (pretrpjeti šok ili biti psihički traumatiziran) koje uključuju:

- sklonište
- točne informacije i pomoć u kontaktiranju članova obitelji i prijatelja
- stručnu potporu nakon pretrpljenog stresa
- hranu te pitku i sanitarnu vodu
- prvu pomoć i druge medicinske potrebe
- prvu psihološku pomoć
- odjeću, kapacitete za pranje i tuširanje i rezervnu odjeću, prema mogućnostima
- ustrojavanje centara za obitelji i prijatelje
- osiguravanje mjesta i odgovornih osoba ili tijela za izdavanje točnih informacija
- osiguravanje prevoditelja kada su u izvanrednom događaju sudjelovali strani državljani.

(5) Pored žurnih potreba žrtava velike nesreće i katastrofe utvrđuje se i organizacija priprema za prijevoz domovima, utemeljuje centralni ured za informiranje o žrtvama – preživjelim, evakuiranim i oboljelim koji treba prikupljati relevantne informacije o osobama uključenim ili potencijalno uključenim u izvanredni događaj, osiguravati pristup i procesuiranje informacija, osiguravati točne informacije rođacima i prijateljima, istražiteljima, osoblju za identifikaciju i mrtvozornicima, provođenje identifikacije i povratka tijela obiteljima poradi ukopa, priprema planova postupanja s većim brojem mrtvih u izvanrednim događajima, pronalaženja kapaciteta za privremeni smještaj, provođenje psihološke skrbi u dugoročnom smislu, financijskom pomoći i pružanjem drugih oblika pomoći, što se također razrađuje u ovom prilogu, određuju kapaciteti lokalne zajednice, službe socijalne skrbi i tvrtke odgovorne za osiguravanje skrbi (privremene prihvatne centre blizu mjesta događaja u kojima se osigurava sigurnost za preživjele koji ne zahtijevaju akutni bolnički tretman, odnosno kratkoročna skloništa i prva medicinska pomoć kada je potrebno te lokalni hoteli ili drugi kapaciteti koji odgovaraju toj namjeni, u slučajevima poremećaja redovnih osiguravaju zamjenski oblici

opskrbe ili pružanja usluga iz nadležnosti tvrtki ili kada se izvanredni događaj dogodi unutar njihove nadležnosti – npr. Hrvatske željeznice dužne su ponuditi smještaj putnicima koji su preživjeli željezničku nesreću, lokalni vodovodi opskrbu pitkom vodom kada dođe do poremećaja redovnoj opskrbi i sl., način i organizacija prikupljanja humanitarne pomoći, provođenje racionaliziranja prijevoza i uporabe svih drugih resursa s ciljem izbjegavanja dupliciranja, vođenja svih potrebnih baza podataka i davanja informacija), ali i uključivanje volontera.

(6) Pored žurnih potreba utvrđuje se i način i nositelji dugoročne skrbi i zbrinjavanja preživjelih u velikim nesrećama i katastrofama iz nadležnosti ministarstava zdravstva i socijalne skrbi i uz potporu Vlade Republike Hrvatske te uz sudjelovanje lokalnih zajednica, koje su nositelji pružanja pomoći (dugoročno osiguravanje smještaja, kako onih čiji su domovi razoreni u velikoj nesreći i katastrofi tako i onih koji su evakuirani na duže vrijeme, predstavlja odgovornost lokalnih zajednica i Vlade), osiguravanje dugoročnih potreba specifičnih ranjivih skupina (djeca, stari i nemoćni, bolesni i nepokretni, osobe s invaliditetom koji uključuje gluhoću, oštećenja vida, teškoće u učenju i mentalne zdravstvene probleme i stoga zahtijevaju jednokratnu dnevnu pomoć ili stalnu specijalističku skrb, religiozne, kulturne i manjinske grupe) te ustrojavanje centara za humanitarnu pomoć.

(7) Temeljna zadaća centara za humanitarnu pomoć je ispunjavanje uloge jedine instance za sve preživjele, obitelji i sve one koji su bili izloženi utjecajima izvanrednog događaja na kojoj će moći dobiti potporu, skrb i savjet. U tom smislu centri:

– djeluju kao točke za informiranje i pomoć zabrinutim pojedincima i obiteljima ili prijateljima o smrtno stradalim, preživjelim i svim koji su izravno bili pod utjecajem velike nesreće i katastrofe

– omogućavaju pojedincima, obiteljima i prijateljima koristi od usklađenog i prikladnog sustava informiranja i sveukupnu pomoć za koju su oni nadležni

– omogućavaju pravovremeno prikupljanje masovnih forenzičkih uzoraka s ciljem osiguravanja podataka bitnih za postupke identificiranja

– nude pristup spektru kapaciteta koji će pojedincima, obiteljima i preživjelima omogućiti izbor informacijama, sukladno njihovim potrebama

– osiguravaju združeni pristup humanitarnoj pomoći s ciljem eliminiranja preklapanja kapaciteta i nadležnosti.

Centre za humanitarnu pomoć utemeljuju Vlada i lokalne zajednice u suradnji s Policijom, relevantnim upravnim kapacitetima, organizacijom Crvenog križa i volonterskim organizacijama. Središnje tijelo državne uprave za socijalnu skrb izrađuje smjernice za utemeljivanje i rad centara za pružanje humanitarne pomoći te njima obvezno utvrđuju način sudjelovanja u dugoročnom procesu obnove i rekonstrukcije, obilježavanja događaja i odavanja pijeteta žrtvama (ima nacionalni ali i lokalni značaj i ekstenzivno su medijski pokriveni) te izvršavanja obveza u reagiranju i obnovi (donacije u lijekovima, novcu i drugim sredstvima, objektima i osobnim sudjelovanjem, uključujući mogućnost utemeljivanja fonda za pomoć u koji obvezno treba uključiti i Crveni križ, karitativne ustanove te druge sudionike).

(8) Ovim prilogom razrađuju se i druge obveze centralnog ureda za informiranje o žrtvama, osobito o načinu prikupljanja svih informacija o žrtvama koje obrađuju i dostavljaju bolnice, vođenja dosjea o nestalim osobama, registriranja pojedinosti o preživjelima, evakuiranim, povrijeđenim i oboljelim (dobivenih putem policijskih izvješća, obavijesti bolnica, centara za zbrinjavanje/privremenih i dugoročnih i drugih relevantnih izvora), prikupljanja podataka od značaja za identifikaciju žrtava, suradnje s timovima za identifikaciju i informiranja istražitelja o uvjetima stradavanja i lokacijama gdje se nalaze tijela i ostaci žrtava).

Članak 28.

(1) U velikoj nesreći i katastrofi kriznim komuniciranjem ostvaruje se točno, jasno i ažurno informiranje i davanje savjeta javnosti kako bi se svi građani osjećali zaštićenim, sigurnim i dobro informiranim. Stoga se koriste mediji, TV i radijski, tiskovni i tekstualne usluge koji su temeljna sredstva za komuniciranje s javnošću u velikoj nesreći i katastrofi.

(2) Ovim se prilogom utvrđuje osnivanje i rad Centra za odnose s medijima koji vodi osoblje Vladinog ureda za informiranje, ojačano osobljem za odnose s javnošću središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite i sukladno specifičnostima izvanrednog događaja drugih relevantnih središnjih tijela državne uprave te operativnim osobljem iz Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske. Centar na vlastitoj Internet stranici donosi informacije namijenjene javnosti o mjerama u fazi pripremanja za nadolazeću opasnost. Kada izvanredni događaj nastupi, na strani se objavljuju ministarske izjave, podatci o stanju te instrukcije o mjerama koje treba poduzeti. Centar kontinuirano mora biti u vezi s izvorima podataka i pripremati informacije za izvanredne vijesti i dodatne informacije od značaja za uspješnost reagiranja, surađuje s osobljem za odnose s javnošću središnjih tijela državne uprave te usklađuje podjelu i korištenje informacija. Internet stranica središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite također se može koristiti kao središnji izvor informacija za medije, koji uključuje izvješća, statistike, podatke iz faze reagiranja, mape, grafike te instrukcije i upute građanima, ali služi i kao medij za distribuciju informacija o mjerama civilne zaštite, izdavanje upozorenja te za uzbunjivanje u slučajevima nadolazećih opasnosti. Također, može se organizirati objavljivanje slika ili video zapisa građana o pojedinim situacijama koje karakteriziraju veliku nesreću i katastrofu, svjedoče o razaranjima, štetama i žrtvama, uz transparentno dostupne uvjete za prihvaćanje takvih materijala.

Unutar centra za vezu s medijima angažira se ekspert za komunikaciju s medijima koji je odgovoran za:

- sve poslove za vezu s medijima
- organiziranje posjeta medija mjestu događaja, uključuju prijevoz kada se nesreća dogodi na udaljenoj lokaciji
- nadzor aktivnosti medija na prostoru zahvaćenom izvanrednim događajem
- osiguravanje točnih i žurnih informacija, uobičajeno koordinirano s drugim sudionicima uključenim u reagiranje
- nadzor medijske pokrivenosti
- potporu onima koji žele biti intervjuirani kao i zaštitu onih koji to ne žele

– sudjelovanje u raspravi s medijima o svim podacima i informacijama koje u određenom vremenu ne bi trebalo objaviti, ili stavljanje naglaska na pojedine detalje koje bi trebalo objaviti

– savjetovanje sudionika izvanrednog događaja po pitanjima odnosa s medijima.

(3) Sadržaj i obim poslova tijela iz stavka 2. ovog članka ovisi o specifičnostima izvanrednog događaja, a opće nadležnosti su: prikupljanje, obrada i distribucija informacija i izvješća, oblikovanje i vođenje Internet stranice, prikupljanje zahtjeva za intervju ministara, drugog osoblja i operativnih snaga uključenih u spašavanje, pripremanje objedinjenih izvješća i drugih informacija za potrebe Vlade Republike Hrvatske.

(4) U pojedinim izvanrednim događajima, osobito manjih po području zahvata i posljedicama, ulogu i zadaće Centra za odnose s medijima može preuzeti Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske, ravnatelj središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite, odnosno Kabinet ravnatelja tog tijela.

(5) Centri za odnose s medijima mogu se utemeljiti i na lokalnim i područnim (regionalnim) razinama, ali pored zadaća koje ima Centar na državnoj razini njihove zadaće usmjeravaju se i na:

– poslove informiranja javnosti o pitanjima civilne zaštite usmjerenim na bolju pripremljenost stanovništva za postupanje u izvanrednim događajima

– održavanje kontinuiteta upozoravanja javnosti i osiguravanje prikladnih savjeta, odnosno priopćenja mjerodavna tijela, ovisno o vrsti izvanrednog događaja. Centri izdaju i obavijesti o ključnim institucijama kontaktiranjem kojih se mogu dobiti detaljnije i potpunije upute i sva potrebna potpora od strane nadležnih organizacija.

(6) Ovim se prilogom uređuje korištenje različitih izvora podataka, raznih kanala, način izravnog izvješćivanja s mjesta događaja, intervjuiranje i slanje slika i videa, prepoznavanje glasina i dezinformacije te reagiranja na njih, osiguravanje zahtjeva medija po pitanjima logističke potpore za njihovo osoblje kao što su npr. mjesta za uzimanje obroka i sanitarni čvorovi te posebno slobodan ulazak i kretanje u koridorima, osiguravanje mjesta za parkiranje vozila sa satelitskom opremom, organiziranje redovnih priopćenja i to od strane visokih dužnosnika, omogućavanje intervjuiranja sudionika događaja (u takvim slučajevima treba zaštititi dobrobit i interese pojedinaca i reagirati u slučajevima napada na privatnost koji uključuju neželjeno intervjuiranje rođaka i prijatelja žrtava te intervjuiranje i fotografiranje djece, objavljivanje informacija o pojedinačnim žrtvama, kalkulacije i procjene mogućeg broja žrtava prije nego što se službeno potvrde, podatke o mrtvima prije nego što Policija i mrtvozornici kontaktiraju obitelji žrtava, a nakon toga samo podatke iz službenih izvora).

Ovim prilogom uređuje se i organiziranje i planiranje posjeta lokacijama velike nesreće i katastrofe predsjednika Vlade Republike Hrvatske, ministara i drugih dužnosnika kojima se uobičajeno priključuju lokalni čelnici, predstavnici Crkve, strani diplomatski predstavnici i druge osobe. U svim situacijama treba voditi računa da VIP osobe treba informirati o situaciji, pripremiti pravovremene informacije za njihove intervju i druge aktivnosti u kojima u takvim situacijama obvezno sudjeluju te angažirati profesionalno osoblje za odnose s medijima i javnošću iz nadležnih središnjih tijela državne uprave.

Članak 29.

(1) Telekomunikacije su kritične u svim fazama upravljanja u velikim nesrećama i katastrofama i bitne su za sve faze djelovanja sustava civilne zaštite, od otkrivanja opasnosti i upozoravanja do reagiranja.

(2) Komunikacije u velikim nesrećama i katastrofama kategoriziraju se u dvije grupe:

– I. komunikacije prema korisnicima iz skupine ugroženih te

– II. komunikacije za potrebe djelovanja operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite i za potrebe zapovijedanja u sustavu civilne zaštite.

(3) Informacije iz I. grupe, kako ranog upozoravanja tako i o preporučenom postupanju kada nastane velika nesreća i katastrofa, mogu se pravovremeno i učinkovito prenositi putem lokalnih medija i radio postaja.

(4) Plan komunikacija iz I. grupe sadrži popis radiodifuznih kapaciteta i njime se utvrđuje mogućnost sudjelovanja u provođenju mjera civilne zaštite iz nadležnosti javnih i komercijalnih medija koje se provode sa svrhom informiranja stanovništva u izvanrednim uvjetima, a sadrži: popis radijskih nakladnika (koncesionara) s koordinatama svih aktivnih FM odašiljača u opsegu od 87,5 do 108 mhz na području Republike Hrvatske, popis terenske opreme i rezervnih odašiljača koje posjeduju nakladnici potrebne za improvizirani rad s dislociranih lokacija.

(5) Planom veza za komunikacije iz II. grupe razrađuju se veze na načelima:

– pravovremenosti i brzine

– interoperabilnosti

– jednostavnosti korištenja

– dostupnosti i priuštivosti

– višestrukih komunikacijskih staza/redundancija

– vlasništva nad komunikacijskim sustavima/prioritetima.

(6) U Državnom planu razrađuje se plan veza strategijske razine sustava civilne zaštite prema sljedećim kriterijima potrebnim za uspostavljanje komunikacijskog sustava u katastrofama: da je jednostavan za rukovanje, učinkovitog raspona, dostatne zaštita od smetnji, jeftin (niska nabavna cijena, niska cijena održavanja i bez mjesečnih naknada), tržišno dostupan te da se oprema i infrastruktura mogu umrežiti.

(7) Komunikacije sustava civilne zaštite strategijske razine trebaju se temeljiti na sljedećim načelima:

– pravovremenosti – komunikacije trebaju biti što je brže moguće u funkciji i korisnicima osigurati najbrže telekomunikacijsko sredstvo

– pouzdanosti – bez obzira na uvjete korisnicima se mora osigurati kvalitetna i kontinuirana telekomunikacijska potpora

– zaštite – komunikacijski sustavi moraju osigurati siguran prijenos informacija koje zahtijevaju zaštitu povjerljivosti

– učinkovitosti – sve operativne snage uključene u operacije otklanjanja posljedica u katastrofi i njihovo osoblje moraju moći komunicirati bez obzira na okolnosti

– standardizacije – komunikacijski sustavi će se standardizirati kako bi se osiguralo da korisnici budu upoznati s opremom što je više moguće.

(8) Plan veza strategijske razine za potrebe sustava civilne zaštite u katastrofama izrađuje središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite i namijenjen je uzbunjivanju, aktiviranju i mobiliziranju članove Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske te pripadnika kapaciteta sustava civilne zaštite strategijske razine, komunikacije s područnim (regionalnim) razinama sustava te pružateljima telekomunikacijskih usluga koji podupiru i postupanje sustava po planu veza i dodatnim zahtjevima središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite.

2. Plan djelovanja civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Članak 30.

(1) Plan djelovanja civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (JLP(R)S) sastoji se od općeg i posebnih dijelova.

(2) Opći dio sadrži:

1./ Upozoravanje

2./ Pripravnost

3./ Mobilizaciju (aktiviranje) i narastanje operativnih snaga sustava civilne zaštite.

4./ Opis područja odgovornosti nositelja izrade plana

5./ Grafički dio.

(3) Posebni dijelovi plana djelovanja civilne zaštite JLP(R)S sadrže razradu operativnog djelovanja sustava civilne zaštite tijekom reagiranja u velikim nesrećama i katastrofama.

(4) Uvijek kada je moguće (raspoloživo) i prikladno u planu djelovanja civilne zaštite JLP(R)S trebaju se koristiti grafički prikazi, tablice i slike, uključujući grafikone, karte i fotografije.

Članak 31.

(1) Razrada općeg dijela plana djelovanja civilne zaštite JLP(R)S provodi se na način kako je utvrđeno adekvatnim (relevantnim) dijelovima Državnog plana, uz uključivanje i obradu

neophodnih sadržaja specifičnih (konkretnih) za svaku od razina sudionika sustava civilne zaštite za koju se plan izrađuje (nazive operativnih snaga, adrese snaga i sudionika, kontakti odgovornih osoba, pregled materijalnih sredstava i opreme i dr.).

(2) Osim odredbi iz stavka 1. ovog članka u općem dijelu plana djelovanja civilne zaštite JLP(R)S obrađuju se položaj i karakteristike područja odgovornosti nositelja planiranja, tako da se opisuje ili, ako je prikladno, koriste grafički prikazi, tablice, slike, grafikone, karte i fotografije:

1. Područje:

- ukupna površina područja (ako je riječ o županiji, uz ukupnu površinu navodi se i broj gradova i općina)
- rijeke, jezera, dužina obale mora
- otoci (nastanjeni, nenastanjeni, broj i ukupna površina)
- planinski masivi
- ostale geografsko-klimatske karakteristike (reljef, hidrološki, geološki, pedološki i meteorološki pokazatelji)
- površina minski sumnjivog područja, ukoliko postoji
- površina obuhvaćena klizištima, ukoliko postoji
- karta potresnih područja na području odgovornosti.

2. Stanovništvo:

- broj stanovnika/zaposlenih/nezaposlenih/umirovljenika
- broj i kategorije osoba s invaliditetom posebnim potrebama (ranjive skupine)
- pokazatelji u odnosu na kategorije stanovništva/zaposlenika planiranih za evakuiranje
- gustoća naseljenosti.

3. Materijalna i kulturna dobra te okoliš (ne nabrajaju se neselektivno i potrebno je istaknuti posebno važne kategorije):

- kulturna dobra
- nacionalni parkovi, parkovi prirode, rezervati, šumske površine
- vodoopskrbni objekti
- poljoprivredne površine

- broj industrijskih i drugih gospodarskih objekata i područja postrojenja, tehnološke karakteristike postrojenja s opasnim tvarima
- stambeni, poslovni, sportski, vjerski kulturni objekti u kojima može biti ugrožen velik broj ljudi
- stambeni, poslovni, sportski i kulturni objekti u kojima boravi i može biti ugrožen velik broj ljudi
- razmještaj i posebnosti područja postrojenja u odnosu na naselja
- kapaciteti i drugi objekti za sklanjanje
- kapaciteti za zbrinjavanje (smještajni, sanitarni uvjeti i kapaciteti za pripremu hrane)
- zdravstveni kapaciteti (javni i privatni).

4. Prometno-tehnološka infrastruktura:

- cestovna i željeznička infrastruktura te plovni putovi na unutarnjim vodama i moru
- zračne luke, morske luke otvorene za međunarodni promet i luke otvorene za domaći promet, luke unutarnjih voda (riječne) te prometna čvorišta
- mostovi, vijadukti i tuneli
- dalekovodi i transformatorske stanice
- energetske sustavi
- telekomunikacijski sustavi (lokacije GSM, FM radio i TV odašiljača)
- hidrotehnički sustavi
- plinovodi, naftovodi i sl.

(3) Svi podatci s iz stavka 2. ovog članka, ukoliko je moguće/ostvarivo, prikazuju se u na odgovarajućim mapama područja odgovornosti nositelja planiranja.

Članak 32.

Posebni dijelovi plana djelovanja civilne zaštite JLP(R)S sadrže:

- 1./ Razradu mjera civilne zaštite iz Državnog plana, ako su relevantne za JLP(R)S, a osobito postupanje u nesrećama u postrojenjima ili području postrojenja s opasnim tvarima.
- 2./ Postupanje operativnih snaga sustava civilne zaštite JLP(R)S u otklanjanju posljedica ugroza iz vlastite procjene rizika (od 3-4 rizika).

3./ Način zahtijevanja i pružanja pomoći između različitih hijerarhijskih razina sustava civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi.

Članak 33.

(1) Planovi djelovanja civilne zaštite područnih (regionalnih) samouprava obvezno sadrže razradu zadovoljavanja potreba skupina ili kategorija osoba s invaliditetom, dok planovi djelovanja civilne zaštite lokalnih samouprava moraju sadržavati osiguravanje specifičnih potreba svake osobe s invaliditetom, osobito gluhih, slijepih, gluhoslijepih, polupokretnih i nepokretnih osoba.

(2) Posebno je potrebno razraditi način uzbunjivanja na način da se što je više moguće obuhvate pojedinačne potrebe osoba s invaliditetom kao i svih kapaciteta za smještaj osoba s invaliditetom, tako da se definiraju primjereni dopunski načini uzbunjivanja osoba s invaliditetom koji se razlikuju u odnosu na standardne, osobito po pitanju korištenja novih tehnologija i operativnih komunikacijskih postupaka, s naglaskom na prilagođavanje prijenosa informacija primjerenih kategorijama invalidnosti osoba s invaliditetom.

(3) Postupci iz planova djelovanja civilne zaštite lokalnih samouprava moraju se razraditi na način da se izbjegne diskriminacija osoba s invaliditetom u svim fazama djelovanja sustava civilne zaštite dok slučajeve diskriminacije nadležna tijela trebaju rješavati brzo i pravedno.

(4) Privremeni smještaj za osobe s invaliditetom nakon katastrofe mora biti dostupan i dizajniran na način da zadovolji njihove osnovne potrebe do trenutka osiguravanja uvjeta za njihov povratak na mjesta iz kojih su evakuirani odnosno prije nastupanja stanja velike nesreće i katastrofe potrebno je utvrditi najprimjerenija mjesta i građevine za provođenje skrbi i osiguravanje hitnih potreba osoba s invaliditetom.

(5) U planove djelovanja civilne zaštite potrebno je ugraditi konkretne zadaće/postupanje operativnih snaga sustava civilne zaštite u provođenju mjera i aktivnosti spašavanja osoba s invaliditetom u velikoj nesreći i katastrofi, odnosno odlukama predstavničkih tijela JLP(R)S o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite odrediti nositelje obveza i način uključivanja nadležnih javnih službi čija je to redovna djelatnost kao i udruga građana i drugih namjenskih kapaciteta, koji za njihovo provođenje trebaju izraditi operativne planove civilne zaštite.

(6) Evakuaciju, hitan prijevoz, utočište i rehabilitaciju osoba s invaliditetom u velikoj nesreći treba provoditi korištenjem svih kapaciteta koji trebaju biti prilagođeni specifičnim potrebama osoba s invaliditetom, tako da se u planovima djelovanja civilne zaštite utvrde zadaće operativnim snagama sustava civilne zaštite, identificiraju materijalne potrebe i izvori iz kojih će se zadovoljavati.

Članak 34.

(1) Nositelji izrade plana djelovanja civilne zaštite jedinica JLP(R)S tijekom razrade pojedinih mjera civilne zaštite pridržavat će se odredbi ovog Pravilnika kojima se propisuje sadržaj Državnog plana.

(2) Posebni dijelovi plana djelovanja civilne zaštite JLP(R)S izrađuju se posebno za svaku od mjera civilne zaštite u odnosu na vrstu ugroza i to kao poseban separat plana, na podlogama

koje se prilagođavaju operativnim potrebama planiranja reagiranja, sa sljedećim temeljnim podacima:

1. prikazom magistralnih putova, željezničkih pruga i vodotoka na kojima se obavlja prijevoz opasnih tvari
2. prikazom lokacija zračnih luka, aerodroma namijenjenih za slijetanje ultra-lakih aviona i letjelica i lokacija pogodnih za slijetanje helikoptera
3. prikazom potencijalnih izvora rizika za nastanak velike nesreće i katastrofe
4. razmještajem operativnih snaga, skladišta ili lokacija opreme za potrebe sustava civilne zaštite, s opisom spremnosti kapaciteta
5. oznakama pristupnih putova za intervenciju, osnovnih i alternativnih
6. mjestima zdravstvenog zbrinjavanja povrijeđenih i bolesnih osoba
7. mjestima zbrinjavanja i smještaja ugroženih ljudi, životinja i materijalnih dobara (temeljna i pričuvna)
8. objektima za sklanjanje
9. pravcima s kapacitetima za evakuaciju
10. mjestima (građevine, objekte, infrastrukturu) za zbrinjavanje
11. lokacijama područja postrojenja u kojima se manipulira s opasnim tvarima, proizvodnih i skladišnih kapaciteta
12. lokacijama opasnih izvora ionizirajućeg zračenja
13. lokacijama divljih odlagališta otpada značajnijih po obimu i prijetnji
14. mjestima za ukop poginulih ljudi s kapacitetom
15. mjestima za ukop uginulih životinja i odlagališta namirnica nepodobnih za konzumaciju s kapacitetom
16. mjestima privremenog odlaganja građevinskog otpada s kapacitetima
17. ostalim podacima bitnim za postupanje po planu, koordinaciju operativnih snaga i rad čelnika JLP(R)S i stožera civilne zaštite.

(3) Osim sadržaja iz stavaka 1. i 2. ovog članka specifični dijelovi svakog separata plana obvezno sadrže: pregled operativnih snaga sustava civilne zaštite s procjenom spremnosti za izvršavanje zadaća u velikoj nesreći i katastrofi (za spašavanje ljudi, materijalnih dobara i okoliša u jedinici vremena) – posebno postrojbi, povjerenika i koordinatora civilne zaštite na lokaciji u odnosu na specifična znanja i vještine potrebne za učinkovito djelovanje u svakoj od ugroza, stanje osposobljenosti i opremljenosti operativnih kapaciteta za reagiranje, kontakt

podatke snaga i sudionika u provedbi plana, način ostvarivanja komunikacija operativnog značaja – vertikalno i horizontalno, ocjenu samodostatnosti vlastitih operativnih snaga za djelovanje u velikoj nesreći i katastrofi na načelu supsidijarnosti, način podnošenja zahtjeva za pomoć na načelu solidarnosti višim hijerarhijskim razinama sustava civilne zaštite, kao i druge podatke od značaja za operativno reagiranje u velikoj nesreći i katastrofi neophodnih za rad stožera civilne zaštite.

Članak 35.

(1) Polazeći od prava i obveza općina, gradova, Grada Zagreba i županija normativno uređenih Zakonom o sustavu civilne zaštite, djelovanje operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite u slučaju nesreća i izvanrednih događaja u koje su uključene opasne tvari razrađuje se planovima djelovanja civilne zaštite svake jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Sukladno procjeni rizika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dijelove planova djelovanja civilne zaštite kojima se uređuje postupanje u slučaju tehničko – tehnološke nesreće s opasnim tvarima izrađuju u skladu s APELL procesom (skraćenica izvedena od početnih slova izvornog naziva na engleskom jeziku -»Awareness and Preparedness for Emergencies at Local Level«, A Process for Responding to Technological Accidents, United Nations Environment Programme /Industry and Environment Office, UNEP/IEO, Paris, 1988, sa značenjem »Budnost i pripravnost za izvanredne događaje na lokalnoj razini«).

(3) U slučaju velike nesreće na područjima postrojenja za koja se prema posebnom propisu iz područja zaštite okoliša ne izrađuju izvješća o sigurnosti općinski načelnik, gradonačelnik i župan, uz potporu stožera civilne zaštite i predstavnika pravne ili fizičke osobe u kojima se obavlja proizvodnja, skladištenje, prerada, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima postupat će po odredbama plana djelovanja civilne zaštite kada pravne ili fizičke osobe ne mogu, postupajući po vlastitim operativnim planovima civilne zaštite, vlastitim kapacitetima riješiti nastali izvanredni događaj unutar perimetra područja postrojenja u kojem se obavlja proizvodnja, skladištenje, prerada, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima.

(4) Dio posebnog plana djelovanja iz stavka 3. ovog članka sadrži:

1. identifikaciju zadaća operativnih snaga civilne zaštite koje su nepokrivene operativnim planovima pravnih i fizičkih osoba u kojima se obavlja proizvodnja, skladištenje, prerada, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima

2. identifikaciju lokalnih resursa za pokrivanje nepokrivenih zadaća iz prethodne alineje

3. utvrđivanje ekspertnog tima za provođenje stručne prosudbe mogućih posljedica izvanrednog događaja, te predlaganje mjera civilne zaštite i tehničkih intervencija

4. obveze pravne osobe u kojoj je došlo do nesreće, pregled sposobnosti

5. pregled pravnih osoba, redovnih službi i drugih potrebnih kapaciteta za provođenje aktivnosti na zaštiti od rizika i opasnosti ove vrste, s posebno utvrđenim zadaćama za svaku od operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite (gašenje požara, reguliranje prometa i

osiguranja za vrijeme intervencija, pregled raspoloživih sredstava i mogućih lokacija za dekontaminaciju stanovništva, životinja i materijalnih dobara, organizaciju i mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći, organizaciju veterinarske pomoći i animalne asanacije, pravne i fizičke osobe koje obavljaju komunalne djelatnosti, specijalizirane jedinice ovlaštenih pravnih i fizičkih osoba, organizacija sklanjanja, evakuacije i zbrinjavanja ugroženog stanovništva)

6. pregled prometnica po kojima je dozvoljen prijevoz opasnih tvari

7. popis morskih luka i luka na unutarnjim vodama u kojima se obavlja ukrcaj/iskrcaj opasnih tvari

8. organizaciju spašavanja materijalnih dobara i sastavnica okoliša (pravne osobe, redovne službe i djelatnosti), obveze drugih operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite, kao i provođenje mjera osobne i uzajamne zaštite te djelovanje operativnih snaga u provođenju mjera civilne zaštite

9. analizu postojećih operativnih planova pravnih i fizičkih osoba u kojima se obavlja proizvodnja, skladištenje, prerada, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima i usklađenosti tih planova s odredbama ovog članka

10. uspostavu procedure za periodičko testiranje, analizu i reviziju plana djelovanja civilne zaštite, ali i posebno s naglaskom na dio plana iz ovog članka, planove organiziranja vježbe i provjera spremnosti, uspostavljanja veza, obavješćivanja te ostalih aktivnosti iz ovog dijela plana

11. ustrojavanje dežurstva u stožeru civilne zaštite za prijem i prijenos informacija, pozivanje osoba, obavješćivanja i uzbunjivanja za potrebe provođenja ovog dijela plana

12. upoznavanje stanovništva s postupcima u slučaju primjene dijela plana kojim je uređeno djelovanje u slučaju tehničko – tehnološke nesreće s opasnim tvarima u područjima postrojenja u kojima se obavlja proizvodnja, skladištenje, prerada, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima i u prometu

13. plan izvješćivanja javnosti o nastanku izvanrednog događaja i poduzetim mjerama

14. financiranje provedbe ovog dijela plana (u županijskom proračunu, proračunu Grada Zagreba i proračunima jedinica lokalne samouprave, te iz drugih izvora u skladu sa zakonom, sve pravne i fizičke osobe koje prouzroče izvanredni događaj odgovaraju za nastanak štete u skladu sa zakonom i dužne su podmiriti sve troškove mjera intervencije i sanacije te troškove pravične naknade štete u skladu sa zakonom, ali do podmirivanja troškova prema prethodnom principu ili ako je počinitelj nepoznat, radi potrebe žurnog djelovanja intervencija će se financirati prvenstveno iz državnog proračuna, odnosno županijskog proračuna ili proračuna Grada Zagreba i jedinica lokalne samouprave).

(5) Dijelovi planova djelovanja civilne zaštite u kojima se razrađuje djelovanje operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite na području nadležnosti svake JLP(R)S u tehničko – tehnološkim nesrećama s opasnim tvarima temelje se na podacima iz operativnih planova pravnih i fizičkih osoba.

3. Zajednički plan djelovanja civilne zaštite dvije ili više jedinica lokalne samouprave koje su zajednički organizirale obavljanje poslova civilne zaštite iz svoga samoupravnog djelokruga

Članak 36.

(1) Sukladno odredbama Zakona o sustavu civilne zaštite dvije ili više jedinica lokalne samouprave koje su prostorno povezane u jedinstvenu cjelinu i koje pripadaju istom geografskom području i dijele zajedničke rizike (na otoku i sl.) mogu zajednički organizirati obavljanje poslova civilne zaštite iz svoga samoupravnog djelokruga, što znači kako predstavnička tijela svih lokalnih samouprava koje ispunjavaju pretpostavke za udruživanje o tome moraju prethodno donijeti odluke. Takav pristup podrazumijeva kako će jedna od lokalnih samouprava prvo morati pokrenuti inicijativu za usvajanje odluka, dok izvršna tijela potom sporazumima uređuju provedbu odluka o osnivanju, ustrojstvu i djelokrugu zajedničkog upravnog tijela, odjela ili službe. Sporazumom se posebno uređuje financiranje, način upravljanja, odgovornost, statusna pitanja službenika i namještenika i druga pitanja od važnosti za to tijelo.

(2) Zajedničko organiziranje obavljanja poslova civilne zaštite uključuje i izradu zajedničkog plana djelovanja civilne zaštite koji obvezno moraju usvojiti izvršna tijela svih jedinica lokalne samouprave koje potpišu sporazume o provedbi odluka o osnivanju, ustrojstvu i djelokrugu zajedničkog upravnog tijela za zajedničko obavljanje poslova civilne zaštite.

(3) Sporazumima iz stavka 2. ovog članka obvezno se uređuje način izrade te posebno postupanja temeljem zajedničkog plana djelovanja civilne zaštite tako da se:

– urede pitanja od značaja za postupanje po planu i to u situacijama kada dvije ili više udruženih lokalnih samouprava istovremeno mogu biti pogođene nekom velikom nesrećom (razlog je što svaka udružena lokalna samouprava ima obvezu ustrojavanja stožera civilne zaštite što podrazumijeva da zadržava obvezu samostalnog odlučivanja u otklanjanju posljedica velike nesreće te da se pritom ni na koji način ne smije ugroziti samostalnost odgovornih tijela udruženih lokalnih samouprava u okviru zakonom propisanih nadležnosti u sustavu civilne zaštite)

– postigne konsenzus o ustrojstvu zajedničkih postrojbi civilne zaštite i načinu njihove uporabe

– izbjegnu međusobna nesuglasja po pitanjima sadržaja smjernica za organizaciju i razvoj sustava te planova razvoja sustava civilne zaštite

– definiraju uvjeti pod kojima će se u velikim nesrećama upotrebljavati kapaciteti drugih operativnih snaga sustava civilne zaštite s područja lokalnih samouprava koje su zajednički organizirale obavljanje poslova civilne zaštite iz svoga samoupravnog djelokruga.

Članak 37.

(1) U pravilu, zajednički plan djelovanja civilne zaštite dvije ili više jedinica lokalne samouprave koje su zajednički organizirale obavljanje poslova civilne zaštite iz svoga samoupravnog djelokruga, izrađuje se sukladno odredbama članaka 21. do 25. ovog Pravilnika.

(2) Posebna rješenja kojima će se osigurati što viša razina operativne primjenljivosti plana iz stavka 1. ovog članka, osim sporazumima iz članka 36. ovog Pravilnika mogu se, kada je potrebno, dodatno detaljno razraditi u zajedničkom planu.

4. Vanjski plan zaštite i spašavanja jedinica područne (regionalne) samouprave u slučaju nesreća koje uključuju opasne tvari

Članak 38.

(1) Vanjski plan izrađuje županija i Grad Zagreb za svako područje postrojenja za koje je prema odredbama Uredbe operater dužan izraditi izvješće o sigurnosti.

(2) Vanjski plan izrađuje se i za industrijsku/gospodarsku zonu u kojoj je temeljem akta središnjeg tijela državne uprave za zaštitu okoliša utvrđena mogućnost nastajanja domino efekta, odnosno povećan rizik od njegovog nastajanja:

– uslijed nesreće u području postrojenja s manjim količinama opasnih tvari od relevantnih graničnih količina iz priloga Uredbe čije se posljedice mogu prenijeti na druga područja postrojenja u blizini i izazvati učinke kao velika nesreća u području postrojenja koje je obveznik Uredbe ili

– uslijed velike nesreće u području postrojenju koja može izazvati domino efekt u postrojenjima i pogonima u kojima je utvrđena prisutnost opasnih tvari u radijusu procijenjenog rizika iz unutarnjih planova operatera.

(3) Vanjski plan izrađuje se za svako područje postrojenja u kojem su prisutne opasne tvari u količinama istim ili većim od onih iz priloga I. A dijela 1. i 2. stupca 3. i priloga I. B stupca 3. Uredbe i na čije prvo izvješće o sigurnosti je pribavljena suglasnost središnjeg tijela državne uprave za zaštitu okoliša.

(4) Vanjski plan izrađuje se na temelju odluke ravnatelja središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite o izradi za svako područje postrojenja za koje se izvješćem o sigurnosti utvrdi mogućnost širenja učinaka nesreća na područje izvan granica lokacije područja postrojenja, a koji mogu izazvati posljedice po zdravlje i život ljudi te štete na imovini i okolišu.

(5) Vanjski plan izrađuje se na temelju procjene rizika od velikih nesreća županije i Grada Zagreba ili do izrade procjene rizika na temelju ažurirane procjene ugroženosti županije i Grada Zagreba, procjene rizika i unutarnjeg plana operatera kao i dodatnih informacija operatera za područje koje može biti zahvaćeno učincima nesreće u jednom ili više područja postrojenja.

(6) Unutarnji plan operatera iz stavka 5. ovog članka, pored dijelova koje propisuje središnje tijelo državne uprave za zaštitu okoliša, sadrži i podatke o sudjelovanju u zaštiti i spašavanju na razini JLP(R)S u slučajevima kada se posljedice akcidenta na postrojenju prošire izvan područja postrojenja operatera, s pregledom vlastitih snaga i sredstava za ostvarivanje Vanjskog plana.

Članak 39.

(1) Nositelj izrade Vanjskog plana je župan i gradonačelnik Grada Zagreba.

(2) Za izradu Vanjskog plana nositelj je dužan osnovati stručno povjerenstvo.

(3) U sastav stručnog povjerenstva župan i gradonačelnik Grada Zagreba obavezan je uključiti predstavnike operatera i jedinice lokalne samouprave čije područje može biti izloženo posljedicama velike nesreće nastale na području postrojenja za koje se Vanjski plan izrađuje te stručnjake iz područja kemije, kemijske tehnologije, strojarstva, elektrotehnike, prostornog planiranja, vatrogastva, zaštite od požara, civilne zaštite te, prema potrebi, stručnjake iz drugih područja.

(4) Za izradu Vanjskog plana nositelj iz stavka 1. ovog članka može angažirati ovlaštenu pravnu osobu ili obrtnika za obavljanje stručnih poslova iz druge grupe u području planiranja civilne zaštite.

Članak 40.

Vanjskim planom uređuje se:

1. vrste opasnosti i moguće posljedice velike nesreće u području postrojenja po ljude, materijalna dobra i okoliš izvan područja postrojenja
2. preventivni postupci i mjere koje treba poduzeti kako bi se posljedice velike nesreće izvan područja postrojenja umanjile
3. kratkoročni žurni postupci i mjere za uklanjanje neposrednih posljedica za ljude, materijalna dobra i okoliš koji se trebaju poduzeti odmah te postupci i mjere koje se nakon žurnih trebaju provesti u periodu do potpune sanacije posljedica velike nesreće izvan područja postrojenja
4. sudionici, snage i materijalno-tehnička sredstva za provedbu mjera civilne zaštite
5. nadležnosti i odgovornost za provedbu te način usuglašavanja s interventnim mjerama koje se provode na temelju propisa na drugim područjima, osim na području civilne zaštite
6. obavješćivanje i način prenošenja informacija javnosti i zainteresiranoj javnosti (stanovništvu, službama, vlastima).

Članak 41.

Vanjski plan obvezatno sadržava (vrijedi za industrijsku/gospodarsku zonu i područje postrojenja):

1. Sastav radne skupine koja ga je izradila
2. Pregled osoba odgovornih za provedbu na razini županije i Grada Zagreba, jedinica lokalne samouprave i operatera
3. Područje Vanjskog plana:

3.1. Područje se utvrđuje na temelju analize rizika operatera i predstavlja područje izvan područja postrojenja (»izvan ograde«), unutar kojeg postoji mogućnost nastanka posljedica po život i zdravlje ljudi, materijalna dobra i okoliš. Sadrži informacije/podatke o smještaju područja postrojenja u prostoru, karakteristikama područja Vanjskog plana i šireg područja s podacima o stanovništvu, stambenim, poslovnim i drugim građevinama te elementima prirodnog okoliša. Prethodno navedeni podatci prikazuju se na kartama i/ili GIS aplikacijama. Područje Vanjskog plana, odnosno područja utjecaja/učinaka, definiraju se kružnicama oko postrojenja ili područja za koje se izrađuje, sukladno analizi rizika i posljedica velike nesreće. Vanjski plan se izrađuje na načelu primjene krajnje točke doseg za svaku opasnu tvar prema najgorem mogućem scenariju i alternativnim scenarijima ispuštanja u medij

4. Podatke o operateru i području postrojenja za koje se izrađuje:

4.1. Opći podaci: Naziv operatera, sjedište, odgovorna osoba

Naziv područja postrojenja, sjedište, odgovorna osoba

Osoba u području postrojenja odgovorna za suradnju s JLP(R)S

4.2. Opis lokacije područja postrojenja i najbitnijih tehnoloških karakteristika

4.2.1. Koordinate i geografska širina i dužina, nadmorska visina i visinski odnosi prostornih dijelova na području Vanjskog plana koji mogu biti ugroženi:

– na kritičnim dijelovima područja Vanjskog plana, osobito urbaniziranim i gusto naseljenim te onima na kojima se obavljanju djelatnosti važne za lokalnu zajednicu, prometna, komunalna i druga važna infrastruktura

4.2.2. Meteorološke, geološke i hidrografske pokazatelje

4.2.3. Kratak opis djelatnosti i aktivnosti u području postrojenja

4.2.4. Podatke o opasnim tvarima u području postrojenja:

– vrste tvari

– količine tvari

– smještaj, čuvanje (podzemni spremnik, nadzemni spremnik, ostalo)

4.2.5. Snage operatera za regiranje u slučaju velike nesreće u području postrojenja

4.2.6. Sustav i postupak operatera za rano uzbunjivanje s konkretnim podacima o odgovornim osobama i načinu komunikacije sa županijskim centrom 112

4.2.7. Obveze operatera u obavješćivanju javnosti o zaštitnim mjerama i ponašanju u slučaju velike nesreće kada se očekuje širenje posljedica izvan područja postrojenja, koje se moraju provoditi bez posebnih zahtjeva, a informacije moraju biti stalno dostupne javnosti

5. Procjena rizika.

5.1. Opis – scenariji mogućih izvanrednih događaja (najvjerojatniji i najgori), opasne tvari uključene u njih i opasne tvari koje kao produkti reakcije mogu nastati ili biti ispuštene u okoliš, njihove kemijske i fizikalne karakteristike te mogući parametri njihova širenja prema meteorološkim, klimatološkim i geografskim uvjetima te prijedlogom konkretnih mjera za otklanjanje posljedica na području Vanjskog plana

5.2. Scenarijima za izradu Vanjskog plana razrađuju se vremenski uvjeti u kojem događaj može nastati, što je važno za modeliranje učinaka nesreće, dok je za stvarnu situaciju, po mogućnosti, nužno uključiti meteorološku stanicu na mjestu događaja, što bi bilo idealno. Ukoliko meteorološke stanice nema na mjestu događaja potrebno je predvidjeti korištenje podataka iz stanice najbliže mjestu nesreće i to: smjera i brzine vjetra, temperature zraka, klase atmosferske stabilnosti u ovisnosti o atmosferskim turbulencijama i podatke o oborinama – tuča, magla, kiša, susnežica ili snijeg

5.3. Procjena posljedica po sve važne sadržaje na području Vanjskog plana, uključujući procjenu broja osoba koje bi trebalo evakuirati, broja kuća – građevina iz kojih se evakuacija preporuča, broj stanovnika koji bi se mogli zaštititi primjenom mjere zaklanjanja na mjestu na kojem su se zatekli u vrijeme velike nesreće, odnosno stanovnika kojima će biti naređeno da ostanu unutar prebivališta ili na mjestu rada kako bi se zaštitili od izlaganja učincima velike nesreće u postrojenju (ovisno o predloženim mjerama koje treba provesti u određenoj situaciji). Procjena posljedica radi se za ispuštanje ukupnog sadržaja najvećeg spremnika u postrojenju do krajnje točke zone unutar koje se mogu očekivati utjecaji na ljude, materijalna dobra i okoliš (uvijek treba procjenjivati maksimalne količine-kapacitete spremnika s opasnim tvarima kao i kapacitete transfer cjevovoda i proizvodnih kapaciteta u postrojenju), dosege vatrene kugle ili razornih učinaka eksplozije po iste kategorije koje mogu biti izložene negativnim učincima velike nesreće. Kretanje kontaminiranog oblaka s koncentracijama i vremenskom dinamikom širenja po zonama zahvaćenosti proračunava se matematičkim modelima uz korištenje GIS aplikacija ucrtava na kartama

5.4. Analiza rizika provodi se na temelju scenarija, primjenom formule umnoška vjerojatnosti nastanka velike nesreće i posljedica na području Vanjskog plana

5.5. Podaci kao što su broj i vrste uginulih životinja, štete na usjevima, stupanj defolijacije, kontaminacija vode, štete u nacionalnim parkovima, parkovima prirode i šumskim rezervatima, spomen područjima, spomenicima i svetištima te staništima divljih životinja također su obvezni dio analize rizika. Sva ta područja također se ucrtavaju na kartama i/ili u GIS aplikacijama

6. Planirane mjere i aktivnosti u Vanjskom planu:

6.1. Planom se izrađuju rješenja za očekivani razvoj velike nesreće u području postrojenja koja može rezultirati smrtnim posljedicama i ozljedama ljudi, štetama na materijalnim dobrima i okolišu, a do kojih može doći uslijed izravne izloženosti otrovnim koncentracijama, toplinskom zračenju ili visokim zračnim pritiscima u slučaju eksplozija u postrojenju. Analizom rizika iz točke 5. ovog članka prikazuju se posljedice nesreća u području postrojenja po zdravlje i živote ljudi, imovinu i okoliš u razdoblju od najmanje deset godina prije izrade Vanjskog plana (opisuju se sve nesreće s vrstama i količinama ispuštenih otrovnih tvari – npr. zapaljive smjese, plin ili ukapljeni plin-tekući s naknadnim isparavanjem te način manifestiranja – kontaminacija, onečišćenje, vatra, eksplozija, nekontrolirane kemijske reakcije koje stvaraju štetne proizvode ili nuspojave)

6.2. Planom se utvrđuju aktivnosti, sudionici, vrste i načini institucionalnog i vaninstitucionalnog odgovora te obnova u procesu rješavanja utjecaja slučajnog ispuštanja opasnih tvari što će ovisiti o vrsti tvari (kontaminacija, oblak pare, vatra ili eksplozija) i trebaju sadržavati aktivnosti kao:

6.2.1. Imena i pozicije osoba ovlaštenih za primjenu žurnih procedura i osoba koje su ovlaštene za koordiniranje aktivnosti prema Vanjskom planu

6.2.2. Djelovanje sustava ranog upozoravanja o nesreći, sustava javnog uzbunjivanja i načina obavješćivanja ljudi o nesreći na području Vanjskog plana

6.2.3. Preporučene mjere osobne i uzajamne zaštite za zaštitu stanovništva na ugroženom području i mjere za pružanje pomoći i ublažavanje posljedica na području Vanjskog plana koje se moraju žurno poduzeti:

- KBRN detekcija
- gašenje požara
- sklanjanje/zaklanjanje
- hermetizacija
- evakuacija ljudi i životinja
- zbrinjavanje
- medicinska pomoć i skrb
- dekontaminacija stambenih i poslovnih zgrada, javnih prostora, poljoprivrednih i drugih površina
- prikupljanje i zbrinjavanje uginulih životinja i kontaminiranog biljnog pokrova
- obrada, odlaganje i zbrinjavanje kontaminiranog zemljišta
- osiguravanje vodoopskrbe na ugroženom području, te isključivanje opskrbe pitkom vodom ako je sustav distribucije izložen
- asanacija (humana te asanacija prostora) uključujući zamjenu oštećenog raslinja
- izolacija i zabrana pristupa neovlaštenim osobama na pojedine dijelove područja Vanjskog plana zbog onečišćenja povezanih sa slučajnim ispuštanjem opasnih tvari u medij

6.3. Snage i sredstva za zaštitu i spašavanje:

6.3.1. Koordinacija i zapovijedanje aktivnostima sustava civilne zaštite na lokalnoj razini, koordinacija sa snagama operatera i drugim sudionicima, koordiniranje svih kapaciteta nužnih za provedbu Vanjskog plana:

- stožeri civilne zaštite
- koordinatori na lokacijama

Shema koordinacije i zapovijedanja s tabelarnim prikazom odgovornih osoba (ime, prezime, institucija, adresa, dužnost/funkcija, telefon, GSM, e-mail) pregledno se prikazuju u posebnom prilogu Vanjskog plana

6.3.2. Postrojbe/timovi i materijalno-tehnička sredstva sustava civilne zaštite:

- pregled operativnih snaga sustava civilne zaštite JLP(R)S namijenjenih spašavanju ugroženog stanovništva za djelovanje na području primjene Vanjskog plana
- postrojbe/timovi i materijalno-tehnička sredstva civilne zaštite
- postrojbe/timovi i materijalno-tehnička sredstva pravnih osoba
- vatrogasne postrojbe (javne i dobrovoljne – JVP, DVD)
- druge operativne snage sustava civilne zaštite
- pregled snaga koje JLP(R)S stavlja na raspolaganje operater za smanjenje posljedica velike nesreće na postrojenju

Tabelarni prikaz timova (naziv tima, imena i osobni podaci, položaj/funkcija odgovornih osoba prikazuju se pregledno u posebnom prilogu Vanjskog plana

6.4. Aktiviranje i provedba aktivnosti:

6.4.1. Postupak i osobe odgovorne za aktiviranje Vanjskog plana

6.4.2. Mobilizacija i aktiviranje snaga i materijalno-tehničkih sredstava

6.5. Područja i kapaciteti za privremeni smještaj i zbrinjavanje evakuiranog stanovništva. Osobe odgovorne za privremeni smještaj i zbrinjavanje. Područja, građevine i drugi podatci prikazuju se u odgovarajućem tabelarnom pregledu i na karti i predstavljaju poseban prilog Vanjskog plana

7. Obavješćivanje:

- odgovorne osobe u JLP(R)S za uzbunjivanje i davanje informacija stanovništvu
- sredstva javnog informiranja (državna, regionalna/lokalna) putem kojih će nadležno tijelo stanovništvu davati obavijesti i upute o postupanju.

Članak 42.

(1) O aktivnostima na izradi Vanjskog plana, mogućim rizicima i opasnostima, posljedicama velike nesreće koja uključuje opasne tvari te zaštitu u slučaju stvarne nesreće, Županija i Grad Zagreb dužni su obavijestiti stanovništvo koje u slučaju nesreće može biti ugroženo.

(2) Županija i Grad Zagreb dužni su javnosti omogućiti uvid i sudjelovanje tijekom cijelog procesa izrade i donošenja Vanjskog plana. O prijedlogu Vanjskog plana nositelj je dužan pripremiti dodatne informacije o sadržaju, organizirati javnu raspravu te pozvati zainteresiranu i stručnu javnost da se uključi u postupak izrade Vanjskog plana.

(3) Rok za davanje mišljenja, prijedloga i primjedbi na prijedlog Vanjskog plana ne može biti kraći od 30 dana.

(4) U obavješćivanju javnosti dužni su sudjelovati i čelnici jedinica lokalne samouprave koje mogu biti zahvaćene negativnim učincima velike nesreće u području postrojenja za koje se Vanjski plan izrađuje.

Članak 43.

Osim izlaganja Vanjskog plana na uvid javnosti, posebne – dodatne informacije u pravilu trebaju sadržavati:

1. naziv i adresu operatera
2. podatke o osobi, ime i prezime te s koje funkcije daje informacije
3. opće informacije o prirodi mogućih nesreća, uključujući učinke na stanovništvo i okoliš
4. informacije o uobičajenim ili generičkim nazivima ili razvrstavanju tvari s obzirom na opasnost i glavnim karakteristikama djelovanja poradi kojih predstavljaju opasnost
5. informacije o žurnim mjerama zaštite koje se u slučaju nesreće planiraju poduzeti te o načinu izvješćivanja o izvanrednom događaju
6. potvrde o mjerama koje operater unaprijed planira i provodi u području postrojenja kako bi se spriječilo istjecanje opasnih tvari, da je planirano angažiranje svih potrebnih žurnih službi i raspoloživih kapaciteta na umanjivanju učinaka nesreće
7. informacije za potrebe planiranja djelovanja operativnih snaga uključenih u spašavanje u slučaju velike nesreće koja uključuje opasne tvari
8. detalje o tome gdje se u slučaju nesreće mogu dobiti relevantne informacije o mjerama i postupcima za spašavanje.

Članak 44.

(1) Nositelj izrade, prije usvajanja, dužan je na Vanjski plan pribaviti suglasnost središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite.

(2) Nositelj izrade dužan je, nakon pribavljanja suglasnosti iz stavka 1. ovog članka, Vanjski plan usvojiti i objaviti u službenom glasilu i/ili na službenim internetskim stranicama županije i Grada Zagreba.

Članak 45.

Nositelj izrade Vanjskog plana ne smije objaviti tekst, dijelove teksta i/ili podatke koje je operater označio stupnjem tajnosti, odnosno koji predstavljaju poslovnu tajnu operatera te je s tako označenim tekstovima i podacima dužan postupati sukladno propisima o tajnosti podataka.

Članak 46.

(1) Nositelj izrade Vanjskog plana dužan je, u suradnji s operaterom i jedinicama lokalne samouprave koje mogu biti pogođene posljedicama velike nesreće u području postrojenja, plan provjeravati i testirati najmanje jednom u tri godine te ga po potrebi mijenjati i dopunjavati.

(2) Nositelj izrade obvezan je Vanjski plan mijenjati i dopunjavati sukladno izmjenama u izvješću o sigurnosti i unutarnjem planu operatera.

(3) Informaciju da su izrađene izmjene i dopune izvješća o sigurnosti i unutarnjeg plana operatera iz stavka 2. ovog članka, nositelju izrade Vanjskog plana dostavit će središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite.

(4) O izvršenim izmjenama u Vanjskom planu nositelj izrade dužan je izvijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite.

5. Operativni plan civilne zaštite pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite

Članak 47.

(1) Čelnik središnjeg tijela državne uprave i predstavničko tijelo JLP(R)S odukom određuje pravne osobe i njihove kapacitete ili samo dio kapaciteta od značaja za reagiranje u velikim nesrećama i katastrofama.

(2) Odlukom iz stavka 1. ovog članka pravnim osobama utvrđuju se konkretne zadaće u sustavu civilne zaštite o kojima se obavještavaju na način da im se dostavi cjelovita odluka ili, u pravilu, izvodom iz odluke.

(3) Pravne osobe operativnim planovima razrađuju način provođenja zadaća u sustavu civilne zaštite.

Članak 48.

(1) Operativni plan civilne zaštite izrađuju:

– pravne osobe u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske

– pravne osobe koje su odlukom nadležnog središnjeg tijela državne uprave određene kao operativne snage sustava civilne zaštite od posebnog interesa na državnoj razini

– pravne osobe koje su odlukama predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave određene od interesa za sustav civilne zaštite

– pravne osobe iz kategorije temeljnih operativnih snaga sustava civilne zaštite (operativne snage vatrogastva, Hrvatske gorske službe spašavanja i Hrvatskog Crvenog križa).

(2) Udruge građana koje su odlukama predstavničkih tijela JLP(R)S određene kao udruge od interesa za sustav civilne zaštite (osim vatrogastva, Hrvatske gorske službe spašavanja i Hrvatskog Crvenog križa) ne izrađuju operativne planove.

(3) Udruge građana iz stavka 2. ovog članka imaju obvezu izvršnom tijelu JLP(R)S dostaviti sljedeće podatke:

a) točan naziv udruge,

b) kontakt podaci o odgovornoj osobi,

c) broj operativnih članova i

d) podatke o raspoloživim materijalno-tehničkim sredstvima i spremnosti za operativno djelovanje.

(4) Podatke iz stavka 3. ovog članka druge udruge obvezne su dostaviti u roku od mjesec dana od dana zaprimanja Odluke o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite te nakon svake promjene.

Članak 49.

(1) Operativnim planom civilne zaštite razrađuje se tko će provesti zadaće, kada – prije, za vrijeme ili neposredno nakon velike nesreće i katastrofe, s kojim resursima te tko je za organiziranje snaga i provođenje zadaća odgovoran.

(2) Operativni plan osobito se sastoji od:

1. uvodnog dijela, s opisom od kojeg je tijela dobivena te sadržaja zadaće

2. odgovornosti i ovlasti, organizacijskih odnosa i načina koordiniranja provođenja zadaća

3. potrebnog osoblja, opreme, objekata i drugih resursa

4. specifičnostima vezanim uz prilagođavanja kontinuiteta poslovanja zahtjevima zadaće

5. koncepta provođenja zadaće s uputama i provođenjem nadzora

6. komunikacijskih rješenja, suradnje i izvješćivanja

7. priloga (npr.: odluke o usvajanju i reviziji, sheme, tabele, proračuni, adresari, popisi, procedure, veza s drugim planovima).

6. Operativni plan pravnih osoba koje djelatnost obavljaju korištenjem opasnih tvari

Članak 50.

(1) Operativne planove izrađuju pravne osobe koje djelatnost obavljaju korištenjem opasnih tvari (opasne tvari koriste u procesu proizvodnje; posjeduju i/ili upravljaju skladištima opasnih tvari; posjeduju ili upravljaju dokovima, pristaništima i ranžirnim kolodvorima ili drugom lokacijom za pretovar opasnih tvari; iskorištavaju, odnosno eksploatiraju (istražuju, vade i obrađuju) mineralne sirovine u rudnicima, kamenolomima i bušotinama; istražuju i vade mineralne sirovine na platformama, uključujući ugljikovodike; upravljaju odlagalištima otpada) i to:

– pravne osobe kod kojih se u području postrojenja utvrdi prisutnost opasnih tvari u količinama iznad graničnih količina opasnih tvari propisanih u Prilogu I. A, Dijelu 1. Stupcu 2. i Dijelu 2. stupcu 2., odnosno Prilogu I. B. stupcu 2., a ispod graničnih količina iz stupaca 3. navedenih priloga iz Uredbe

– pravne osobe kod kojih se u području postrojenja utvrdi prisutnost opasnih tvari u količinama ispod graničnih koje su propisane u Prilogu I. A, Dijelu 1. Stupcu 2. i Dijelu 2. Stupcu 2., odnosno Prilogu I. B. stupcu 2. Uredbe ukoliko prema podatcima iz procjene rizika operatera za opasne tvari koje mogu izazvati najveće posljedice one prelaze granice perimetra područja postrojenja.

(2) Odredbe stavka 1. ovog članka ne primjenjuju se na pravne osobe koje u području postrojenja imaju samo prisutnost opasnih tvari ispod 2% donjih graničnih malih količina.

(3) U postupku izrade operativnih planova kao polazište za utvrđivanje količina opasnih tvari uzimaju se maksimalno izvedeni kapaciteti za manipulaciju opasnim tvarima na području postrojenja.

Članak 51.

Operativni plan pravnih osoba koje djelatnost obavljaju korištenjem opasnih tvari sastoji se od:

1. popisa opasnih tvari, maksimalno očekivanih količina opasnih tvari na lokaciji, opisa lokacije i okruženja, popis mogućih izvora opasnosti, procjena mogućih uzroka i opasnosti od izvanrednog događaja

2. preventivnih mjera za sprječavanje izvanrednog događaja uključujući obavezno izvješćivanje

3. organizacije provođenja operativnih mjera u slučaju izvanrednog događaja na temelju procjene rizika iz članka 44. ovog Pravilnika

4. pregleda odgovornih osoba i potrebnih stručnih djelatnika za provođenje potrebnih operativnih mjera zaštite i spašavanja, s kratkim uputama odgovornim osobama o angažiranju vlastitih kapaciteta kao i načinu ostvarivanja suradnje sa stožerom civilne zaštite i drugim sudionicima u jedinstvenom sustavu civilne zaštite na području JLP(R)S

5. plana sudjelovanja drugih fizičkih i pravnih osoba na temelju ugovora u provođenju operativnih mjera zaštite i spašavanja tijekom intervencija (prema potrebi)

6. načina zbrinjavanja opasnih tvari iz medija i sanacije okoliša

7. programa osposobljavanja za primjenu Operativnog plana
8. programa održavanja vježbi (najmanje jedanput godišnje)
9. informiranja odgovornih čelnika JLP(R)S i javnosti o slučajevima izvanrednih događaja kod kojih posljedice izlaze izvan postrojenja pravne ili fizičke osobe
10. načina komuniciranja sa stožerom civilne zaštite JLP(R)S odgovarajuće razine
11. razrade provođenja zadaće iz plana zaštite i spašavanja određene razine
12. priprema za postupanje po informacijama upozorenja
13. priloga (npr.: odluke o usvajanju i reviziji, sheme, tabele, proračuni, adresari, popisi, procedure, veza s drugim planovima).

Članak 52.

Pravne osobe koje djelatnost obavljaju korištenjem opasnih tvari dužne su JLP(R)S za potrebe izrade plana djelovanja civilne zaštite dostaviti podatke iz vlastitog operativnog plana i/ili neposredno sudjelovati u postupku izrade plana djelovanja.

III. PLANSKI DOKUMENTI CIVILNE ZAŠTITE

7. Procjena rizika pravnih osoba koje obavljaju djelatnost korištenjem opasnih tvari, osim višeg razreda postrojenja definiranog Uredbom

Članak 53.

(1) Procjene rizika izrađuju pravne osobe koje u području postrojenja imaju prisutnost opasnih tvari jednako ili iznad 2% donjih graničnih malih količina iz Uredbe o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari.

(2) Procjena rizika pravnih osoba obvezno sadrži:

1. opće podatke o pravnoj ili fizičkoj osobi i
2. identifikaciju vrsta rizika i izračun opasnosti s graničnim količinama opasnih tvari za koje se izrađuju operativni planovi
3. procjenu posljedica od izvanrednog događaja, uključivši i analizu najvjerojatnijih mogućih i najgoreg mogućeg slučaja i proračun zona ugroženosti s podacima o mogućim nesrećama koje uključuju opasne tvari, njihovom utjecaju i mogućim posljedicama po stanovništvo (broj žrtava) i okoliš (tlo, voda, zrak i druge sastavnice okoliša) u području izvan područja postrojenja, odnosno lokacije pravne osobe
4. podatke o lokaciji, uključujući Gauss-Krügerove koordinate smještaja opasnih tvari te o okruženju područja postrojenja
5. podatke o vrstama, količinama i skladištenju, odnosno pohrani opasnih tvari

6. podatke o mogućem utjecaju prirodnih nesreća (potres, poplava) na lokaciju i mogućnost nastanak nesreće te procjenu posljedica utjecaja opasnih tvari po ljude, materijalna dobra i okoliš

7. veličinu zone ugroženosti i maksimalni doseg učinka nesreće, uključujući grafički prikaz

8. podatke o vlastitim snagama i sredstvima za spašavanje te procjenu njihovih operativnih mogućnosti i dostatnosti za provođenje mjera civilne zaštite.

(3) Pravne osobe procjene rizika iz stavka 1. ovog članka dostavljaju JLP(R)S.

8. Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Članak 54.

Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: Smjernice) izrađuju se na temelju godišnje analize stanja sustava civilne zaštite.

Članak 55.

(1) Smjernicama se utvrđuju prioritete lokalne vlasti na području civilne zaštite za rok od 4 godine.

(2) Smjernicama se:

– na temelju procjena rizika utvrđuju prioritete preventivne mjere, dinamika i način njihovog provođenja kao i javne politike upravljanja rizicima, odnosno smanjivanja ranjivosti kategorija društvenih vrijednosti koje su na području primjene izložene štetnim utjecajima prijetnji s nositeljima njihovog provođenja

– na temelju utvrđenih slabosti postojećih kapaciteta sustava civilne zaštite utvrđuje način uspostavljanja kapaciteta za primanje kao i za postupanje po informacijama ranog upozoravanja i razvijaju rješenja na jačanju svijesti za postupanje u velikim nesrećama

– usmjerava razvoj kapaciteta operativnih snaga sustava civilne zaštite, odnosno temeljnih operativnih kapaciteta od značaja za reagiranje u velikim nesrećama

– poboljšavaju postupci planiranja i koordiniranja uporabe kapaciteta u velikoj nesreći

– planira osiguravanje financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje prioriteta razvojnih ciljeva sustava civilne zaštite u razdoblju od 4 godine.

Članak 56.

(1) Smjernicama se definiraju pojedinačni ciljevi i sveukupni cilj, konkretni koraci, potrebne mjere poradi kojih se ti koraci utvrđuju prioriteta u sustavu civilne zaštite u razdoblju za koje se donose i to na svim subpodručjima sustava civilne zaštite (osobito normiranja – usvajanja općih akata – o ustrojavanju stožera civilne zaštite, određivanju pravnih osoba od

značaja za sustav civilne zaštite, imenovanju povjerenika i dr.; preventive – procjena rizika, jačanje svijesti, upravljanje rizicima i dr.; planiranja – planovi djelovanja, vanjski i operativni planovi civilne zaštite i dr.; operativnog djelovanja – ustrojavanje evidencija obveznika, popuna, osposobljavanje, vježbe, nabava opreme i dr.; financiranja – prioriteta u izvršavanju mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite, podatci o implementaciji spoznaja iz drugih javnih politika (osobito o studijama, znanstvenim istraživanjima i ispitivanjima, normativnim i planskim rješenjima iz drugih područja) čija primjena i uključivanje u smjernice može dovesti do poboljšanja sustava civilne zaštite, sufinanciranje programa i projekata za razvoj udruga koje su od važnosti za sustav civilne zaštite i drugih specifičnih interesa i prioriteta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz njihovog samoupravnog djelokruga na području sustava civilne zaštite.

(2) Tijekom rada na Smjernicama nositelji njihove izrade obvezni su slijediti sadržaj odredbi Zakona o sustavu civilne zaštite kojima su subpodručja iz stavka 1. ovog članka detaljnije normativno uređena, ali i odredbi pojedinih posebnih propisa, osobito na području prostornog uređenja. Smjernicama se utvrđuje i način provođenja kontinuiranog nadzora njihovog provođenja s nositeljima, način izvješćivanja odgovorne osobe te izrada, predlaganje i usvajanje interventnih mjera kada se utvrde značajna odstupanja koja ugrožavaju ostvarivanje pojedinačnih ili sveukupnog cilja na području civilne zaštite.

(3) U slučajevima iz stavka 2. ovog članka Smjernicama se po grupama/subpodručjima, razrađuju koraci iz nadležnosti svakog pojedinog sudionika i svake pojedine operativne snage sustava civilne zaštite te utvrđuje/procjenjuje što će se njihovim provođenjem ostvariti za dobrobit svakog pojedinog cilja te sveukupnog cilja, odnosno koja se dobrobit očekuje za sustav civilne zaštite u cjelini, uz pretpostavku dosljednog ostvarivanja plana razvoja kao konkretnog implementacijskog akcijskog dokumenta za realizaciju Smjernica.

Članak 57.

Ciljevi iz članka 56. stavka 1. ovog Pravilnika utvrđuju se na temelju procjene rizika s naglaskom na:

– preventivne mjere, odnosno povezuju se s javnim politikama i nositeljima kako bi se omogućilo odgovorno upravljanje rizicima od strane svih sektorskih sudionika s lokalne razine sustava civilne zaštite

– razvoj organizacije sustava civilne zaštite i operativnih kapaciteta za reagiranje u velikim nesrećama.

9. Godišnja analiza stanja i godišnji plan razvoja sustava civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje

Članak 58.

(1) Tijekom mandatnog razdoblja za koje se Smjernice usvajaju, na godišnjoj razini provode se analize stanja sustava civilne zaštite kojima se prati realizacija i usklađuju planovi razvoja sustava civilne zaštite za svaku godinu do kraja mandatnog razdoblja.

(2) Godišnjim analizama stanja sustava civilne zaštite prati se napredak implementacije ciljeva iz Smjernica, utvrđuje novo stanje, redefiniraju prioriteta, ocjenjuje doprinos nositelja i

sudionika u provođenju mjera i aktivnosti iz plana razvoja sustava civilne zaštite, analizira financiranje sustava civilne zaštite i realizacija svih drugih aktivnosti od značaja za provođenje revizije planova razvoja sustava civilne zaštite.

Članak 59.

(1) Plan razvoja sustava civilne zaštite predstavlja dokument za implementaciju ciljeva iz Smjernica koji se u njih prenose kako bi se konkretizirale mjere i aktivnosti te utvrdila dinamika njihovog ostvarivanja.

(2) Planom razvoja sustava civilne zaštite utvrđuju se nositelji, suradnici, rokovi za realizaciju ciljeva u narednoj godini te projekcija s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje, odnosno do zaključenja ciklusa/razdoblja za koje se Smjernice usvajaju.

(3) Planiranje i provođenje preventivnih mjera treba se provoditi tako da se u postupak upravljanja rizicima uključe svi odgovorni sudionici sustava civilne zaštite s lokalnih razina kako bi te aktivnosti postepeno postale prioritetima najviše razine koji će se u kontinuitetu ostvarivati kroz politike upravljanja rizicima, odnosno kroz realizaciju planova razvoja sustava civilne zaštite koje je potrebno uskladiti s procjenama rizika od velikih nesreća i katastrofa i Strategijom smanjivanja rizika od katastrofa.

(4) Kvalitetu i sadržaj plana razvoja sustava civilne zaštite utvrđuju upravljačke razine u sustavu civilne zaštite te stoga ovisi o njihovim stručnim kompetencijama te posebno odgovornosti sudionika sustava civilne zaštite u provođenju zakonskih obveza na području civilne zaštite kao i na kontinuiranom stručnom i odgovornom institucionalnom nadzoru.

(5) Plan razvoja sustava civilne zaštite redovito se revidira na temelju provedene godišnje analize stanja sustava civilne zaštite.

Članak 60.

(1) Na temelju plana razvoja sustava civilne zaštite pokrenut će se proces transformiranja operativne komponente sustava civilne zaštite, odnosno započet će sukcesivno redefiniranje i restrukturiranje sustava sukladno broju izvanrednih događaja u kojima će sustav civilne zaštite trebati reagirati pod koordinacijom stožera civilne zaštite.

(2) Planom razvoja sustava civilne zaštite utvrđuju se polazišta za pojednostavljenje odnosno racionalizaciju operativnog reagiranja, optimaliziraju financijski troškovi osposobljavanja, uvježbavanja, opremanja, prilagođavanja stožernih procedura, te troškovi djelovanja operativnih snaga sustava civilne zaštite.

(3) Operativne snage sustava civilne zaštite potrebno je planirati i koristiti isključivo u slučajevima velikih nesreća – događaja s neprihvatljivim posljedicama za zajednicu (npr. potres, poplava, nesreće za slučaj proloma brana na akumulacijama, nesreće u područjima postrojenja s opasnim tvarima, nesreće na nuklearnim elektranama i sl.) kada njihovo operativno djelovanje koordinira stožer civilne zaštite.

(4) Za reagiranje u slučaju većine drugih izvanrednih događaja, izvan kategorije velikih nesreća čije su posljedice prihvatljive za zajednicu, potrebno je planirati kapacitete redovnih žurnih službi i to na zadaćama zbog kojih su utemeljene.

(5) Kada izvanredni događaji čije su posljedice prihvatljive za zajednicu (npr. olujna nevremena, snijeg, led, suša i drugi iz kategorije ekstremnih vremenskih nepogoda ili određeni zdravstveni rizici kao što su toplinski val i sl) i zahtijevaju istovremeno djelovanje više žurnih službi, svaka služba djeluje samostalno dok njihovo reagiranje komunikacijski koordinira županijski centar 112. Voditelji žurnih službi, po potrebi, neposredno ili posredovanjem centra 112 dogovaraju način operativne suradnje na mjestu djelovanja/reagiranja.

Članak 61.

(1) Svi nositelji izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti dužni su u postupak donošenja propisa uključiti javnost kako bi se prikupile informacije o interesima, stavovima i prijedlozima zainteresirane javnosti u vezi s javnim politikama na području civilne zaštite te pravovremeno uočile slabosti i negativni učinci javnih politika, a koje kroz postupak savjetovanja treba otkloniti prije njihovog formalnog usvajanja.

(2) Za potrebe implementiranja načela interakcije s građanima i predstavnicima zainteresirane javnosti na razinama JLP(R)S adekvatno se primjenjuje Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata («Narodne novine», br. 140/09).

Članak 62.

Središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite neće izdati suglasnost na vanjske planove ukoliko nisu izrađeni sukladno odredbama Zakona o sustavu civilne zaštite i ovog Pravilnika i kroz inspeksijske nadzore tražit će doradu i usklađivanje planova iz nadležnosti JLP(R)S na području civilne zaštite do postizanja sukladnosti.

Članak 63.

Planski dokumenti u civilnoj zaštiti izrađeni sukladno odredbama ovog Pravilnika primjenjuju se i kod uporabe operativnih snaga sustava civilne zaštite u otklanjanju posljedica od ratnih djelovanja i većih posljedica od terorizma na svim razinama za koje se donose.

Članak 64.

(1) Nositelji izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti, koje su na temelju odredbi ovog Pravilnika obvezni izraditi, dužni su kontinuirano ili najmanje jedanput godišnje, sukladno promjenama u normativnom području, procjenama rizika ili metodološkim promjenama, provoditi njihovo usklađivanje.

(2) Postupak usklađivanja planskih dokumenata iz stavka 1. ovog članka provodi se na dva načina:

1. redovno tekuće ažuriranje priloga i podataka iz sadržaja dokumenata koje, što se tiče procedure, ne implicira identičan postupak kao prilikom njihovog usvajanja, ali se o provedenom postupku vodi službena zabilješka

2. suštinske promjene u njihovom sadržaju, na temelju promjena u normativnom području, stanja u prostoru i povećanja urbane ranjivosti, koje zahtijevaju intervencije u drugim

planskim dokumentima iste ili niže hijerarhijske razine i koje obuhvaćaju potrebu postupanja u postupku identičnom kao u postupku prilikom njihovog usvajanja.

Članak 65.

Identificiranje nacionalnih kritičnih infrastruktura, analiziranje rizika i izrada sigurnosnih planova provodi se na temelju Zakona o kritičnim infrastrukturama (»Narodne novine«, br. 56/13) i propisa donesenih na temelju navedenog Zakona.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 66.

(1) Nositelji izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti dužni su ih uskladiti s odredbama ovoga Pravilnika u roku od šest mjeseci od dana usvajanja procjene rizika.

(2) Nositelj izrade Vanjskog plana dužan ga je izraditi u roku od šest mjeseci od zaprimanja odluke ravnatelja središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite.

Članak 67.

U planske dokumente u civilnoj zaštiti izrađivači su dužni priložiti presliku akta o osnivanju radne skupine za izradu dokumenata (ako ih JLP(R)S samostalno izrađuju), odnosno akta središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite o izdavanju suglasnosti za obavljanje stručnih poslova na području civilne zaštite (ako se radi o ovlaštenim pravnim osobama).

Članak 68.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o metodologiji za izradu procjena ugroženosti i planova zaštite i spašavanja (»Narodne novine« br. 30/14 i 67/14).

Članak 69.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 012-02/17-03/03

Urbroj: 543-01-08-01-17-7

Zagreb, 17. svibnja 2017.

Ravnatelj
dr. sc. Dragan Lozančić, v. r.